

bb.50. /bartók-művek 1. folyt./ig

a centenáriumi köszöntő bartók műsor zárásaként új bemutatásban a csodálatos mandarin került színre, a balettet ezúttal ismét harangozó gyula - immár klasszikusnak tekinthető - koreográfiájával láthatta a közönség, a művész egykori elképzelései alapján hamala irán tanította be a kompozíciót, a fülöp zoltán díszlet - és márk tivadar jelmeztervező közreműködésével létrehozott produkció főbb szerepeiben pártay lilla, balogh ágoston, ifj. harangozó gyula és havas ferenc lépett színpadra, az előadást kórodi andrás vezényelte.

a műsort kettős szereposztásban viszi színre az operaház, a másik szereposztás premier-előadására szerdán este kerül sor.
/mti/

bb.51. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. március 24-én 14.00 órától zárásig

ig ie 1981. március 24.

25. idegenforgalom veszprém megyében
26. a fővárosi operettszínház
27. nemzetközi gasztronómiai bemutató
28. méhes lajos hazaérkezett moszkvából
29. tervegyeztető tárgyalás békéscsabán
30. ösztöndíj zeneművészeti főiskola hallgatóknak
31. ankét az mtesz-ben
32. apadnak a mellékfolyók
33. fejlesztési tervek somogy megyében
34. képzőművészeti kiállítások
35. magyar-ndk barátsági est
36. nemzetközi tanácskozás dunaujvárosban
37. borverseny szekszárdon
38. bartók-szobor avatás
39. maróthy lászló
40. nemzetközi szerzői jogvédő értekezlet
41. új turistautak a szovjetunióba
42. a csecsemőruhák új méretei
43. sajtótájékoztató a szovjet-mongol ürrepülésről
44. kgst-munkacsoport ülés
45. kurt nier, az ndk külügyminiszterhelyettese
46. időjárásjelentés
47. lázár györgy látogatása bács-kiskunban
48. dr. fred sinowatz osztrák alkancellár sajtótájékoztatója
49. losonczi páál látogatása tolna megyében
50. bartók-művek bemutatója az erkel színházban
51. hirjegyzék

/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: koronczai emil
ágoston lászló
izsák erika

21.15/1g

- 38 -
- v é g e -

2135
RP

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

s z e r d a

bb.1. együttműködő gyárak - 30 millióval csökken az évi gyártási költség

1/sz/mm/sl/ig ie

1981. március 25.

két vállalat, az orion és a székesfehérvári könnyűfémmű kollektívájának együttműködésével évi 30 millió forint értékű importmegtakarítást eredményező ujtítás született, az orion mikrohullámu berendezéseikhez szükséges tápvonalak különleges kábelei ezentúl hazai alumíniumból is előállíthatók, mégpedig minden különösebb beruházás, technológiai átalakítás nélkül, eddig a híradástechnikai gyár különböző fémötvözetekből és vörösrézéből készülő kábeleket vásárolt külföldön a tápvonalakhoz, ami lényegesen megdrágította a terméket.

az ujtítás bevezetését a híradástechnológusok és a metallógráfusok három évi fejlesztő munkája és hosszadalmas vizsgálatok előzték meg mindkét vállalatnál, valamint a távközlési kutató intézetben. a legfontosabb feladat az volt, hogy az alumíniumkábel pontosan ugyanazt „tudja”, mint az importált termék, a sikeres kísérletek után a székesfehérváriak vizsgálataival nagy tisztaságú alumíniumból gyártani fogják a kábelt úgy, hogy annak nyulása vagy zsugorodása se változtassa meg a belső teret, tehát a mikrohullámu láncon továbbított jel, akár telex, akár rádió vagy telefonvonal, nem veszíthet értékéből.

↑ vállalatok: az orionban kialakított speciális

az orion a mikrohullámu láncokat főleg exportra készíti. legfőbb vásárlói közül a szovjet és a csehszlovák felhasználók máris minősítették és elfogadták az ujtípusu kábelt, az ndk-beli és a bolgár cégek pedig most vizsgálják a mintákat./mti/

- . -

- 1 -

37

bb.2. közös gyártmányfejlesztés és licencvásárlás - hat ipari szövetkezet szerződése

ráb/st/ig ie 1981. március 25.

az anyagellátási gondok csökkentésére, közös gyártmányfejlesztésre és a termelői kapacitás gazdaságosabb kihasználására együttműködési szerződést kötött hat hazai ipari szövetkezet, a hungária, a delta, a sirály, a balaton, a material, valamint a győri műanyagipari szövetkezet. az együttműködés gesztora a kemiplaszt vegyi- és műanyagipari szövetkezetek műszaki vállalata.

a szerződő szövetkezetek mindegyike azonos nyersanyagból, üvegvas polieszterből készít termékeket. a tatabányai delta például különféle mezőgazdasági berendezéseket, a sirály és a balaton szövetkezet vizijárműveket, a hungária bukósisakokat, munkavédelmi eszközöket gyárt. az anyagellátásban alapvető javulást várnak attól, hogy ezentúl a kereskedelmet kiiktatva közvetlen kapcsolatot tartanak a poliészter gyantát előállító fűzfői nitrokémiával. így lehetőségük lesz arra, hogy az alapanyag minőségével kapcsolatos észrevételeiket megvitassák a gyártóval, s hogy együttesen kísérletezzenek ki néhány különleges adalékanyagot, amit eddig külföldön kellett megvásárolni. elhatározták azt is, hogy közösen dolgoznak a technológia tökéletesítésén, terveik egyeztetésével megszüntetik a licencek, új eljárások párhuzamos megvásárlását, s bevezetik a formatervezést.

a termelői kapacitás ésszerűbb kihasználására jó példa a delta és a hungária első kooperációja. a delta erre az esztendőre annyi megrendelést kapott a mezőgazdasági üzemektől műanyag takarmánysilók készítésére, amennyinek saját erejéből nem tudna eleget tenni. a hungária tatabányai üzeme viszont szabad termelői kapacitással rendelkezik, s így 8 millió forint értékű siló előállítását átvállalta a deltától. /mti/

bb.3. a megrendelőkkel együtt tervezik a butorokat

kör/st/ig ie 1981. március 25.

a bubiv encsi gyárának új részlege a megrendelőkkel közösen tervezi meg a gyártásra kerülő speciális butorokat, gondoskodik a helyszínrre szállításról, valamint az épületek berendezéséről is. a gyárban most készítik többek között a szilvászváradai lipicai étterem butorzatát, valamint a miskolci 3. számú volán vállalat részére az oktatási központ berendezéseit. /mti/

- 2 -

BP

bb.4. új szakmunkásképző intézet épül pécsen

igó/st/ig ie 1981. március 25.

csaknem hétszáz fiatal számára ipari szakmunkásképző intézet épül pécsen. utoljára 1962-ben nyitott kaput ilyen jellegű iskola a mecsekaljai városban. az új intézmény falai között huszonöt ipari szakmában képeznek tanulókat, zömmel vasasokat, asztalosokat, textileseket és cipészeket. pécs legfiatalabb városrészében, Lvov-kertvárosban, épül az új oktatási intézmény, átadására a nyár derekán kerül sor, így tehát ősszel megkezdődhet benne a tanítás. a két emeletes, tetszetős külsejű épületben már hozzáfogtak a belső munkákhoz. többek között tizenhat tanterem, továbbá tornaterem, konyha és étterem kap helyet benne. elkészültével megszűnik a szakmunkásképzés a szigeti uton lévő öreg épületben, amelyet lebontásra ítélték. a tanköteles korba lépő gyerekek megnövekedett számára való tekintettel azonban kegyelmet káptott az épület: átmenetileg általános iskola működik majd benne. /mti/

bb.5. kifutottak a kotróhajók a velencei-tóra

dáv/st/ig ie 1981. március 25.

munkához láttak a kotróhajók a velencei-tavon. a kedvező időjárást kihasználva két nagyteljesítményű gép kezdte meg a tómeder kotrását, s a felesleges, ugynevezett rontott nádasok irtását. mondkét munkára a tó vízminőségének megóvása, illetve további javítása érdekében van szükség. a tervek szerint az idén négyszázezer köbméter iszapot „szippantanak ki”, s 12 hektár nádasat távolítanak el a tóból a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság kotróhajói. az elmúlt öt évben már eltávolították a tómedret borító lágy iszapréteg felét, a hatodik öt éves tervben újabb hárommillió köbméternyi kotornak ki, s nyolvanhét hektárról távolítják el a rontott nádat. folytatják a partfalak kiépítését is: öt év alatt hat kilométer hosszan építenek parti védműveket. /mti/

bb.6. gyarapodott a nemesvadállomány borsodban

kör/st/ig ie 1981. március 25.

gyarapodott a nemesvadak száma a borsodi erdőségekben, ezt mutatja a vadszámlálás most elkészült összesítése. a megyében a mintegy hatvanezer hektárnyi vadas-területen több mint tizenegyezer szarvast, özet muflont és vaddisznót vettek számba. a tiszta menti részeken megfigyeltek néhány dämvadat is. a nagyobb létszámot képviselő őzek többségükben az ártéri erdőségekben, valamint a bodrogköz csendereseiben, ligeterdekben élnek. számuk a hegyvidéki erdőkben megfogyatkozott. /mti/

- 3 -

BP

bb 7. nyáron napközis tábor - ősszel-tavasszal turista szálló

dáv/um st ie

1981. március 25.

a tavaszi-őszi országjáró csucs idején segít a belföldi turisták szállásgondján a fejér megyei tanács idegenforgalmi hivatala azzal, hogy a kezelésében lévő bodajki nyári napközis tábort május-júniusban és szeptember-októberben turistaszállóként működteti. a székesfehérvártól tizenöt-husz percre lévő táborban egyszerre ötszáz vendéget tudnak fogadni. a bodajki szálláslehetőség különösen az iskolások számára előnyös, a táborból ugyanis kirándulhatnak a bakonyba, a vértésbe, felkereshetik székesfehérvár nevezetességeit. fejér megye legújabb turistaszállója májustól már fogadja a vendégeket. /mti/

-.-

bb 8. tükör a lakossági szolgáltatásokról - neb-vizsgálat zuglóban

i cs/um ie

1981. március 25.

elmaradt a közvárokozástól és a lehetőségektől is a szolgáltatások fejlődése zuglóban - állapította meg a xiv. kerületi népi ellenőrzési bizottság közelmúltban lezárt vizsgálata, amelynek során több szövetkezet, vállalat tevékenységét ellenőrizték. az építőipari munkák tulnyomó részét nem a lakosságtól, hanem a közületektől vállalják a szolgáltatók - mivel ez jobban kifizetődik. az építő- és vegyipari szövetkezet ugyan valamelyest bővítette szolgáltatásait, például a sugár üzletközpontban új felvevőhelyet nyitott. itt azonban csak kulcsmásolásra, üvegezésre és rovarirtásra vesznek fel megrendelést. a népi ellenőrök javasolták, hogy a felvevőhelyen függesszék ki szolgáltatásaik, egyebek között a lakáskarbantartás, korszerűsítés teljes listáját, s vállalják is ezeket a munkákat.

megszűnt a kerületben néhány elektromos háztartási gépjavító műhely. az általános villamosipari szövetkezet például egyik fiókját belső átszervezésre hivatkozva csukta be, majd a lakossági bejelentésekre az válaszolták, hogy a műhely üzemeltetése nem kifizetődő. ugyancsak megszűnt, illetve más kerületbe helyezték át a gelka javító-szolgáltató részlegét, így a zuglóiak hibás készülékeit nem tudják helyben és gyorsan megjavítani.

/folyt.köv./

- 4 -

3P

bb 8. /tükör a lakossági...folyt./um

a vállalat fogarasi uti egysége, az ország első színes tv-javító részlege viszont jól végzi munkáját, s új szolgáltatásként már a képmagnó-javítást is bevezették. akadt más jó példa is: bővítette műhelyeit a hungaroszerviz ipari szövetkezet, amelyekben nemcsak javítással, hanem különböző személygépkocsi alkatrészek gyártásával és felújításával is foglalkoznak, az év végére pedig korszerű moorkerékpár és kerékpár szervizt nyitnak.

a népi ellenőrök javasolták, hogy a megszűnt szolgáltató egységek helyiségét más célokra ne adják ki. ajánlották azt is, hogy a kerületi tanács ipari osztálya július végéig mérje föl a lakossági szolgáltatást vállalók körét, s velük közösen keresse a szolgáltatások fejlesztésének újabb lehetőségeit. /mti/

-.-

bb 9. így rendezte szigligeti, paulay, hevesi, s így a malak - gyarapítja gyűjteményét a színháztörténeti tár

i km/jk um az ie

1981. március 25.

a budapesti és vidéki színházakban játszott darabok újabb rendező- és sugópéldányaival, értékes díszlet- és jelmeztervekkel gazdagodott a közelmúltban az országos széchenyi könyvtár színháztörténeti tára. a napokban két csehov dráma - a cseresnyéskert és a ványa bácsi - rendezői példányát veszik mikrofilmre; az előbbi színmű az ádám ottó rendezte madách színházbeli előadásról, az utóbbi a nemzeti színház gellért endre rendezésében játszott előadásról árul el megannyi műhelytitkot a színháztörténeti kutatóknak.

a gyűjteményben egyébként megtalálható a legtöbb olyan szindarab rendező-, sugó-, ügyelő- példánya - telestele megjegyzésekkel, huzásokkal, technikai utasításokkal - amelyet másfél évszázad alatt hazai színpadjainkon előadtak, vagy legalábbis bemutatni szándékoztak. a színháztörténeti tárban több mint 30 ezer dokumentumot őriznek, értékeik között a nemzeti színház, a vígszínház, a régi pesti népszínház, a budai és pesti német színház, a szegedi nemzeti színház megközelítően teljes gyűjteményét. a rendezőpéldányok beszédes tanúi elmúlt korok művészi felfogásának, s a legkiválóbb hazai rendezők - szigligeti ede, molnár győgy, paulay ede, hevesi sándor, horváth árpád, németh antal, hegedüs tiberius kézirását őrzik és a színészrendezőket, góth sándorét, ódry árpádét, somlay arturét, apáti imrét, az írókét: jókai mór, kosztolányi dezső, heltai jénő, gábor andor, molnár ferenc szíljegyzeteit. /mti/

-.-
- 5 -

3P

bb.10. energiatakarékos technológiák a mezőgazdaságban

i/jf/s/sl/gw ie

1981. március 25.

a vi. ötéves terv energiagazdálkodási programja a mezőgazdaságban már az első évben 1981-ben jelentős sikereket ígér, - erről tájékoztatták az mti munkatársát a mém illetékesei. az idén egyebek között fordulat várható a takarmányok tartósításánál, és újabb gazdaságokban kezdték meg a nagyüzemi próbákat a mezőgazdasági melléktermékek energetikai felhasználására.

a vi. ötéves terv előirányzata szerint 1981-ben két-hárommillió tonna kukoricát mesterséges szállítás nélkül - többszáz-ezer tonna fűtőolaj megtakarításával - nedves állapotban tárolnak úgy, ahogy a növényt a földekről a gazdaságokba hozzák. az úgynevezett nedves tárolás módszerei már ismertek; tavaly 470 ezer tonna kukoricát raktak el így a téli hónapokra, és mint ismételtlen megállapították: a fontos termés minősége a hosszú hónapok alatt alig romlott, sőt egyes vitaminokat az új tárolással sikerült épségben megőrizni. /a kukorica szárításánál erre erre nincs lehetőség, és más fontos tápanyagok is megsemmisülnek az olaj fűtötte légáramban./

az idén összesen 800 ezer tonna kukoricát tárolnak a légmentesen elzárt silókban, amelyeket az idén már három hazai üzemben állítanak elő. a három változat lehetővé teszi az eltérő anyagi lehetőségekkel rendelkező gazdaságok ellátását. van egy olcsóbb tárolótípus és egy közepes áron elérhető megoldás is rendelkezésre áll. azonban mindkettőnél mutatkozik kisebb veszteség. a legfejlettebb megoldás, amelyet licenc alapján honosít meg a szellőző művek borsodnádasdi lemezgyára nem tartozik ugyan az olcsó szerkezetek közé, de lehetővé teszi a termés veszteség nélküli raktározását. a tárolók 500-1000 köbméteresek.

a program megvalósítását állami támogatás segíti. az ilyen beruházásokra a sertésüzemekben 35, tehenészetekben 30 százalékos arányban kaphatnak támogatást a gazdaságok, pályázat útján pedig további jelentős állami hozzájáruláshoz juthatnak.

az energiagazdálkodási program keretében tavaly sikerrel próbálták ki a hulladékégető kazánokat. az idén már főként hazai gyártásból fedezik az üzemek szükségletét; több téesz és állami gazdaság nagyüzemi próbákra vásárol kazánokat, és megkezdik a földekről behozott terményhulladékok elégetését. /mti/

07.58/gw

- 6 -

8/10

bb.11. a meddő kutak termálvizével - primörtelep az algyői olajmezőn

tób/st/gw ie

1981. március 25.

fóliás növénytermesztéssel hasznosítják az algyői szénhidrogénmedence úgynevezett meddőkutjai által szolgáltatott termálvizét. a háztáji gazdaságokat összefogó helyi kertészeti szakcsoport szervezésében a hévíz energiájára alapozott mintegy két hektáros fóliásátrás telepet építenek primör zöldségfélék termesztésére. a sátrak két oldalán húzódik végig az ötvenöt fokos vizet szállító fűtőcső. a szegedi áfész segítséget nyújt a szakcsoport tagjainak a fólia beszerzéséhez, a fűtőhálózat kiépítéséhez és gondoskodik az érdeklődő kistermelők szakmai oktatásáról, továbbá a primörök forgalmazásáról is. a telepet a nyáron tovább bővítik. /mti/

bb.12. embert kímélő rakodógépek a mecseki ércbányában

han/st/gw ie

1981. március 25.

nagy teljesítményű önjáró rakodó-szállító berendezés kezdte meg működését a mecseki ércbányák iv. üzemében. kezelő és karbantartó személyzet még a külszínen elsajátította a géppel való bányást, s csak ezután szállították le a 900 méter mélységben lévő termelőhelyre. a gép két köbméter anyagot emel egyszerre. óránként 90 tonna kőzetet képes megmozgatni száz méter távolságra. egy-egy műszakban így öt ember munkáját pótolja. a berendezés párját az ércbányák iii-as üzeme kapta, az év második felében pedig újabb önjáró rakodó-szállítóberendezések érkeznek a mecseki ércbányákba, az egyik legnehezebb fizikai munka helyettesítésére. /mti/

bb.13. az ndk-ban vizsgázzik - hazai olajadalék kétütemű autókhoz

bév/st/gw ie

1981. március 25.

utolsó vizsgára küldte az ndk-ba új olajadalékját a magyar ásványolaj-és földgázkísérleti intézet. az itt kifejlesztett és a laboratóriumokban már sikeresen kipróbált új anyaggal a kétütemű motorokhoz használatos arol 2 t típusu olajokban helyettesíthetik az import adalékot, amely gátolja az oxidációt, megakadályozza a lerakódást, egyszóval tisztán tartja a motort. a kutatók nemcsak a recepturát dolgozták ki, hanem az új termék gyártástechnológiáját is. ennek alapján a fűzfői nitrokémiában kísérleti gyártás során két tonnányit már előállítottak belőle. ezzel a mennyiséggel kezdik meg a széleskörű kipróbálást az ndk-ban, az ott gyártott kétütemű trabant és wartburg gépkocsikhoz. az eredmény alapján kap majd zöld utat a gyártáshoz a nitrokémia. /mti/

08.10/gw

- 7 -

8/10

bb.14. osztrák szobrászműhelyben készült - háromszáz esztendő
vázlatkönyvet találtak baranyában

igó/st/zsu ie

1981. március 25.

művészettörténeti szenzációnak számító alkotás került elő baranyában: egy háromszáz esztendő vázlatkönyv, amelyet az egyik falusi plébánián őriztek eddig. a könyvszerűen bekötött mappa 237 rajzot tartalmaz, osztrák mesterek munkáit. rendkívüli értékére való tekintettel a mappát a pécsi püspöki könyvtárban helyezték el. felfedezője, boros lászló művészettörténet-kutató barokk szoborterveknek véli a rajzokat, amelyeket minden bizonytalansággal egy osztrák szobrászműhelyben készítettek, s ezek alapján faragták ki a szobrokat. boros lászló a stílusjegyek alapján felső-ausztriába helyezi az egykori műhelyt. a szignált és datált rajzok a xvii. század második felében keletkeztek.

a pécsi kutató most feldolgozza és előkészíti kiadásra a művet, amelynek azonosítási neve fünfkirchner skizzenbuch, azaz pécsi vázlatkönyv lett. a munka során kapcsolatba lépett a salzburgi szent péter könyvtár és levéltár szakembereivel, hogy további támpontokat találjon, majd felkeresett számos osztrák templomot és kolostort, ahol a skizzenbuch tervei alapján készült szobrok vannak. egyes rajzokat máris sikerült azonosítani a híres osztrák szobrászdinasztia kiemelkedő alakja, thomas schwanthaler szobraival. /mti/

-.-

bb.16. pisztráng halászat fémtartályokban

káp/ká/gw kz

1981. március 25.

befejeződött az első pisztráng halászat a balatoni halgazdaság ódörögdpusztai telepén tavaly ősszel felállított fémtartályokban. a hat tartályból száznyolcvan mázsa áruhalat értékesítettek. az eredmény minden várakozást felülmúlt, ugyanis a tartályokban tavaly október közepén elhelyezett nyolc dekás pisztrángivadékok a tervezett 5, helyett négy hónap alatt érték el a kívánt husz-huszonöt dekás súlyt, a bauxitbányák karsztvizével feltöltött tartályokba literenként tíz miligramm oldott oxigént bocsátottak és pontos receptura szerint takarmányozták a halakat. most hozzáláttak a tartályok fertőtlenítéséhez, majd ismét betelepítik azokat. így évente háromszor, véhetnek, és ugyanannyiszor, arathatnak, az ódörögdi fémtartályokban. betonmedencékben nevelt halakkal együtt évente háromszáz tonna pisztrángot exportálhatnak. /mti/

11.31/gw

- 8 -

12.07

bb.15. készülnek az új kollektív szerződések

ö/bi/hág/sz/be/zsi/csiz/tas/mm/sl/gw kz 1981. március 25.

országszerte megkezdődött a lezárult öt éves időszakra kötött kollektív szerződések végrehajtásának értékelése, s e munkával párhuzamosan megindult az új - öt évre szóló - kollektív szerződések előkészítése.

az értékelés, valamint az új szerződések elkészítéséhez a munkaügyi minisztérium és a szot elvi irányításával az ágazati minisztériumok adtak irányelveket, megjelölve azokat a kritikus pontokat, amelyek felülvizsgálata és esetleges újraszabályozása szükséges. a segítő célzatu ágazati utmutatások mindenekezt arra hívták fel a figyelmet, hogy a kollektív szerződések legyenek összhangban a népgazdasági célkitűzésekkel, így egyebek között ösztönözzenek a munkaerő és a munkaidő hatékonyabb kihasználására, adjanak lehetőséget a dolgozók mobilizálására, vagyis vállalat érdekeinek megfelelően más munkahelyen való foglalkoztatására, ajánlották továbbá a minisztériumok, hogy az új szerződések tegyék lehetővé a lépcsőzetes munkakezdést, a szokásostól eltérő szabadnap kiadását, valamint a rugalmasabb munkaidő bevezetését, jobban alkalmazkodva a munka-csúcsidőkhöz, a követelményekhez. nyomatékosan hangsúlyozták, hogy a szerződések elkészítésekor mindenhol maximálisan figyelembe kell venni a helyi viszonyokat és lehetőségeket, de a döntéseket csak a jogszabályokkal összhangban lehet kialakítani.

a kollektívák eddigi vitáiból kitűnt, hogy az elmúlt öt évben általános gondot okozott egyebek mellett a túlóra kérdése. a csepel művekben például szóvátették, hogy nem tartották be következetesen a túlóra-keretet, s javasolták, hogy az új kollektív szerződésben ezt szigorubb feltételekhez kössék. a kanizsa és a zala butorgyárban szintén kérték a dolgozók, hogy rögzítsék a felhasználható túlóra mennyiségét. a taurus gumipari vállalatnál a téma fontosságára való tekintettel többször is módosult a túlmunka szabályozása az eltelt időszakban, s ezek a módosítások - amint arra az értékelés rámutatott - kedvezően hatottak a rendkívüli munkaidővel való gazdálkodásra, ugyanitt azonban a gondok közül első helyre került a munkaruha- és védőruha-juttatás kérdése. javasolták, hogy a vállalatnál vizsgálják felül a munka- és védőruhajuttatásokat érintő szabályokat.

/folyt. köv./
11.44/gw

- 9 -

12.07

bb.15. /készülnek az új kollektív...1.folyt./gw

szinte mindenütt szöbahozták a dolgozók átcsoportosítási szükségességét. a danuvia központi szerszám-és készülékgyárban elsősorban a létszámhiány miatt van szükség egyre több sokirányú ismerettel rendelkező, többféle munkára alkalmazható szakemberre. a vállalat ezért arra törekszik, hogy minél többen szerezzék meg a második szakmájukat. ennek ösztönzésére a módosított kollektív szerződés alapján jelentős órabéremelést adnak a vállalkozóknak, s az új szerződésben további kedvezményeket fogalmaznak meg részükre. a munkaerő ésszerűbb és hatékonyabb foglalkoztatásának kérdése a tiszai vegyi kombinát új kollektív szerződésének is egyik alappillére lesz. javaslatok hangzottak el arra, hogy a kifogástalan munkát prémiumokkal jutalmazzák, a gyengébb minőségért pedig kevesebb bért számoljanak el.

a dunai vasműben a minőségjavításra, az energiatakarékosságra eddignél jobban ösztönző bérszabályozást és prémiumrendszert dolgoznak ki. az új szerződésekkel kapcsolatban a vállalatok kollektívái leszögezték, hogy az egyik fő feladat a mérhető teljesítményeken alapuló bérezés arányának növelése. a csepel művekben már eddig is szép eredményeket értek el, hiszen az előző öt évben a teljesítménybérben dolgozók aránya 37-ről 55 százalékra nőtt, de az elkövetkező időszakban - a lehetőségeket megvizsgálva - tovább bővítik ezt a kört.

a kollektív szerződések vitája még tart. átfogóbb képet megalapozott értékelést csak a beszámoló, illetve az új szerződések megkötése után lehet kialakítani. a munkaügyi minisztérium tapasztalatai arra engednek következtetni, hogy az előző tervidőszakban ezek a helyi munkajogi szabályok hatásosan segítettek a vállalatok gazdasági tevékenységét, s hozzájárultak a munkaerő hatékony foglalkoztatásához, valamint a jobb munkára ösztönző bérezés feltételeinek kialakításához. az új középtávú kollektív szerződések előkészítése ezen az úton halad tovább.

/mti/

11.45/gw

12.30.07

bb.17. videotechnika a pedagógusképzésben

kre/ká/gw kz

1981. március 25.

a szombathelyi tanárképző főiskolán megalakult a művelődési minisztérium pedagógiai oktatástechnológiai és szakmódszer-tani szakbizottsága. az új szakbizottság feladata a pedagógusképzés elvi és tudományos kérdéseinek vizsgálata.

a szerdai alakuló ülésen vitát rendeztek a videotechnika felhasználásáról a pedagógusképzésben. az elte, a pécsi és a szombathelyi tanárképző főiskola munkatársai beszámolnak a képmagnó és a televízió alkalmazásáról és tanulmányozták a szombathelyi főiskola ezirányú tevékenységét. szombathelyen két videotechnikai egység segíti a tanárjelöltek képzését: a gyakorló általános iskolai zárláncu televíziórendszer és a főiskolai stúdió. ez utóbbi a minisztérium megbízásából videofelvételek tervezésével, készítésével és országos terjesztésével foglalkozik.

mint a vitában elhangzott: a módszer bizonyíthatóan hatékony, a komplex információkat rögzítő felvételek eredményesen segítik a jövő pedagógusainak színvonalasabb képzését. /mti/

bb.18. benke valéria köszöntése

jk/gw kz

1981. március 25.

benke valériát, az mszmp politikai bizottságának tagját, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnökét, a munkásmozgalom régi harcosát párttagsága 40. évfordulója alkalmából, szerdán kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára köszöntötte, és átadta a központi bizottság emléklapját.

a köszöntésen jelen volt óvári miklós, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

bb.19. nyelvjáráskutatási tanácskozás szombathelyen

kre/st/gw kz

1981. március 25.

nyelvjáráskutatási szimpozium kezdődött szerdán szombathelyen, a tanárképző főiskolán. a háromnapos tanácskozást a veszprémi akadémiai bizottság, az mta nyelvtudományi intézete és a magyar nyelv-tudományi társaság rendezi. /folyt.köv./ nyelv-tudományi munkabizottsága

12.00/gw

- 11 -

12.30.07

bb.19. /nyelvjáráskutatási tanácskozás... folyt./gw

a tanácskozáson benkő Lóránd akadémikus tartott vitaindítót a nyelvjárási monográfiák elvi és módszertani kérdéseiről.

a dialektológiában évek óta a szintézis folyik, a hetvenes években jelent meg a magyar nyelvjárások atlasza, tavaly az új magyar tájszótár első kötete. a konferencia napirendjén a tájszótárak és nyelvatlaszok kérdésköre mellett a nyelvjárás-tan oktatásának problematikája szerepel. /mti/

bb.20. időjárásjelentés

gw

1981. március 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. március 25.-én 12.30 órakor:

változékony, enyhe idő

kelet és dél-európa egy részén magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. így ott általában kevés a felhő, száraz az idő. európa többi részén a különböző nedvességtartalmú és hőmérsékletű léghullámok hatására folytatódik az igen változékony, sokfelé szeles, csapadékos időjárás. a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden szárazföldünk nagy részén 2, 8 fokkal magasabb volt, mint a legutóbbi 19 év átlaga. csütörtök estig a kárpát-medencében is marad a változékony, enyhe idő.

hazánkban kedden a dunántul nagy részén 2, 6 órán át süttött a nap. az ország többi részén erősen felhős, vagy borult maradt az ég. sokfelé esett az eső, záporosó, az esti és az éjszakai órákban a fővárosban és pakson zivatar is keletzett. a lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 5 mm között volt. a délnyugati, nyugati szél többfelé megélénkült. a hőmérséklet napközben az erősen felhős helyeken csak 10-15, máshol 16, 22 fokig emelkedett. szerda hajnalra az északkeleti megyékben 2, 5, máshol 6, 11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt általában erősen felhős idő volt. több helyről jelentettek kisebb esőt, záporosót. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 11, 16 fok között váltakozott.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 11, 4 fok volt, a százéves átlagnál 4, 2 fokkal magasabb.

/folyt. köv./

12.50/gw

- 12 -

13.10.87

bb.20. /időjárás.../

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015 mbár, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte csökkenő, majd újból növekvő felhőzet. több helyen eső, zápor, egy-két helyen zivatar. megélénkülő, helyenként megerősödő nyugati, délnyugati szél. hajnalban és reggel szórványosan köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5, 10, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: általában 15, 20 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 441 cm, a víz hófoka 8,2

fok.
/mti/

bb.21. felavatták bartók béla emlékművét budapesten

t/ár/gk/bc/gw ie

1981. március 25.

bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából, a centenárium napján, szombán felavatták a zeneszerző emlékművét, somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész alkotását a xi. kerületi bartók béla ut és fadrusz jános utca kereszteződésénél levő parkban. a himnusz hangjait követően a vándor-kórus előadásában bartók két kórusművé csendült föl, majd szépölgyl zoltán, a fővárosi tanács elnöke mondott avatóbeszédet.

- bartók emlékműve bronzba öntve áll itt a mai naptól, s emlékeztet mindannyiunkat arra az ércnél is maradandóbb életműre, amelyet a művész a neki megadott 64 esztendő alatt hozott létre, s reánk, az utókorra hagyott - mondotta. a zeneszerző életútját, munkásságát méltatva a többi között hangsúlyozta, hogy a bartóki elemű a magyar kultúra forradalmi vonulatának része, amelyben az igaz hazafiság és a nemzetköziség szétválaszthatatlanul van jelen. alkotásait, amelyek az elnyomott parasztság évezredes énekét öltötték a legfejlettebb európai zenei formákkal, életében kevesen értették meg, s művészetét gyakran támadták a társadalmilag reakciós körök, a zenei értékek demokratizmusának megteremtését célzó erőfeszítései visszhangtalanok maradtak mind a ferencjózsefi, mind a horthy-magyarországon.

/folyt. köv./

13.16/gw

- 13 -

14.10.87

bb.21./felavattákfolyt./gw

- nem volt titok, hogy szenvedélyesen gyűlölte a fasizmus minden formáját. a német megszállás veszélye készítette hazája elhagyására. a bucsu pillanatát örökölte meg somogyi józsef s öntötte szép formába. hazája stilizált kapujának küszöbét átlépve egy pillanatra a nagy zeneköltő megáll, kémlően néz a bizonytalan jövőbe, de ideiglenesen távozik, visszatérni szándékozik.

- személye már nem, csupán életműve és életútjának mennyi tanulsága térhetett haza. az ő törekvéseinek jegyében tevékenykedünk hazánkban a műveltség, s benne a zenekultúra széles körű terjesztésén, a bartóki modell megvalósításán, a főváros és az ország zeneiskoláiban a gyermekek bartók zenei anyanyelvét tanulják, hangversenytermeinkben sok tízezren hallgatják ma már értően muzsikáját. emberi és művészi magatartása példakép számos mai alkotónk számára - mondotta szépvolgyi zoltán.

ezt követően az emlékműnél - amely a művész kősziklán magasodó alakjával, s a stilizált haranglábbal bartók népi-nemzeti elkötelezettségét, szellemének nagyságát hirdeti - a bartók béla emlékbizottság nevében kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, pozsgay imre művelődési miniszter, szépvolgyi zoltán és láng istván, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára helyezték el koszorút. az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

bb.22. zavartalan ünnepi ellátást ígér a husipar

jf/jk/gw /sl/ ie

1981. március 25.

raktári készletekből hozták szordán a budapesti vágóhidon a kereskedelmi vállalatok megbízottai elé a husipar ünnepi árukinálatát; amolyan börze volt ez, amely alkalmat adott a kereskedőknek a választék megtekintésére és újabb megrendelésekre. a termékek minőségét a közért-ek, élelmiszerboltok meghívott vezetői általában jónak tartották, és miután a jelenlevő ipari szakemberek hasonló minőségű árut ígérnek az április 4-i kettős ünnepre és husvételre, a fogyasztók, a vásárlók zavartalan, jó ellátásra számíthatnak.

/folyt. köv./
13.39/gw

ME
1981

- 14 -

bb.22./zavartalan ünnepi.....folyt./gw

az ünnepekre országosan 2600 tonna főt füstölt árut, sonkát, lapockát, tarját, fehérpecsenyét, combot stb. biztosít az állami husipar. emellett természetesen az állami gazdaságok, tsz-ek és az áfész-ek husüzemei is bekapcsolódnak a forgalmazásba. mindent egybevetve - amint az értekezleten kiderült - a kereskedelem megrendeléseit az ipar teljes egészében kielégíti, már március 30-án megkezdik az üzletek feltöltését. amennyiben szükség lesz rá, úgy pótszállítmányokat is irányítanak majd a raktári tartalékokból a kereskedelmi hálózatba.

az árubemutatón érdekes vita alakult ki arról, hogy a kereskedők hogyan képzelik el a továbbiakban a hus- és huskésztményforgalmazás korszerűsítését. a vitában nem alakult ki egyetemes álláspont arról, hogy szükség van-e az ipar választékának bővítésére. a kereskedők nagy része inkább amellett foglalt állást, hogy az ipar a termékek izesítésénél tegyen az eddiginél többet. felvetették azt is, hogy a kisebb boltok ellátásának javítására az iparnak be kellene rendezkednie a huskésztmények csomagolására. több közért-vállalat képviselője jelezte, hogy a kereskedelem hajlandó lenne anyagi erővel is támogatni az ipar ilyen irányú műszaki fejlesztését. /mti/

bb.23. swissair sajtótájékoztatója

t/kf/s/sl/gw ie

1981. március 25.

két kis vállalat egyesülésével fél évszázada, 1931. március 26-án jött létre a mai világceg, a swissair svájci légiforgalmi társaság, amely az európai légiközlekedés egyik központjává fejlesztette svájcot; járataival behálózta szinte az egész világot. a jubileum alkalmából oscar gmünder, a társaság budapesti igazgatója szordán sajtótájékoztatót tartott, amelyen részt vett auguste geiser, svájc budapesti nagykövete is.

a swissair 54 géppel, több mint 270 ezer kilométeres vonalhálózaton a világ 93 városába közlekedik. gépei 1965 óta szállnak le a ferihegyen, ujabban már naponta, s a malév is naponta indít gépet zürichbe. az érvényes rendelkezések értelmében a magyar allampolgárok forintért is megválthatják jegyüket a swissair budapest-zürich-budapest közötti járataira. /mti/

13.53/gw

ME
1981

- 15 -

bb.21./felavattákfolyt./gw

- nem volt titok, hogy szenvedélyesen gyűlölte a fasizmus minden formáját. a német megszállás veszélye készítette hazája elhagyására. a bucsu pillanatát örökitette meg somogyi józsef s öntötte szép formába. hazája stilizált kapujának küszöbét átlépve egy pillanatra a nagy zeneköltő megáll, kémlélően néz a bizonytalan jövőbe, de ideiglenesen távozik, visszatérni szándékozik.

- személye már nem, csupán életműve és életútjának mennyi tanulsága térhetett haza. az ő törekvéseinek jegyében tevékenykedünk hazánkban a műveltség, s benne a zenekultúra széles körű terjesztésén, a bartóki modell megvalósításán, a főváros és az ország zeneiskoláiban a gyermekek bartók zenei anyanyelvét tanulják, hangversenytermeinkben sok tizezren hallgatják ma már értően muzsikáját. emberi és művészi magatartása példakép számos mai alkotónk számára - mondotta szépvolgyi zoltán.

ezt követően az emlékműnél - amely a művész kősziklán magasodó alakjával, s a stilizált haranglábbal bartók népi-nemzeti elkötelezettségét, szellemének nagyságát hirdeti - a bartók béla emlékbizottság nevében kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, pozsgay imre művelődési miniszter, szépvolgyi zoltán és láng istván, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára helyezett el koszorút. az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

bb.22. zavartalan ünnepi ellátást ígér a husipar

jf/jk/gw /sl/ ie

1981. március 25.

raktári készletekből hozták szerdán a budapesti vágóhidon a kereskedelmi vállalatok megbizottai elé a husipar ünnepi árukinálatát; amolyan börze volt ez, amely alkalmat adott a kereskedőknek a választék megtekintésére és újabb megrendelésekre. a termékek minőségét a közért-ek, élelmiszerboltok meghívott vezetői általában jónak tartották, és miután a jelenlevő ipari szakemberek hasonló minőségű árut ígérnek az április 4-i kettős ünnepre és husvétra, a fogyasztók, a vásárlók zavartalan, jó ellátásra számíthatnak.

/folyt.köv./
13.39/gw

- 14 -

14.15
14.16

bb.22./zavartalan ünnepi.....folyt./gw

az ünnepekre országosan 2600 tonna főt füstölt árut, sonkát, lapockát, tarját, fehérpecsenyét, combot stb. biztosít az állami husipar. emellett természetesen az állami gazdaságok, tsz-ek és az áfész-ek husüzemei is bekapcsolódnak a forgalmazásba. mindent egybevetve - amint az értekezleten kiderült - a kereskedelem megrendeléseit az ipar teljes egészében kielégíti, már március 30-án megkezdik az üzletek feltöltését. amennyiben szükség lesz rá, úgy pótszállítmányokat is irányítanak majd a raktári tartalékokból a kereskedelmi hálózatba.

az árubemutatón érdekes vita alakult ki arról, hogy a kereskedők hogyan képzelik el a továbbiakban a hus- és huskésztítményforgalmazás korszerűsítését. a vitában nem alakult ki egyetemes álláspont arról, hogy szükség van-e az ipar választékának bővítésére. a kereskedők nagy része inkább emellett foglalt állást, hogy az ipar a termékek izesítésénél tegyen az eddiginél többet. felvetették azt is, hogy a kisebb boltok ellátásának javítására az iparnak be kellene rendezkednie a huskésztítmények csomagolására. több közért-vállalat képviselője jelezte, hogy a kereskedelem hajlandó lenne anyagi erővel is támogatni az ipar ilyen irányú műszaki fejlesztését. /mti/

bb.23. swissair sajtótájékoztatója

t/kf/s/sl/gw ie

1981. március 25.

két kis vállalat egyesülésével fél évszázada, 1931. március 26-án jött létre a mai világceg, a swissair svájci légiforgalmi társaság, amely az európai légiközlekedés egyik központjává fejlesztette svájcot; járataival behálózza szinte az egész világot. a jubileum alkalmából oscar gmünder, a társaság budapesti igazgatója szerdán sajtótájékoztatót tartott, amelyen részt vett auguste geiser, svájc budapesti nagykövete is.

a swissair 54 géppel, több mint 270 ezer kilométeres vonalhálózaton a világ 93 városába közlekedik. gépei 1965 óta szállnak le a ferihegyen, ujabban már naponta, s a malév is naponta indít gépet zürichbe. az érvényes rendelkezések értelmében a magyar allampolgárok forintért is megválthatják jegyüket a swissair budapest-zürich-budapest közötti járataira. /mti/

13.53/gw

14.25
14.26

- 15 -

bb.24. fogadás görögország nemzeti ünnepén

t/me/tr/bc/zsu ie

1981. március 25.

spiros chrysospathis, a görög köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából szerdán fogadást adott a rezidenciáján.

a fogadáson részt vett markója imre igazságügyminiszter, török istván külkereskedelmi államtitkár, szarka károly külügyminiszterhelyettes, megjelent a politikai, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet több ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

-.-

bb.25. az ikr-taggazdaságokban már vetik a cukorrépat

ber/st/zsu ie

1981. március 25.

a bábolnai ikr /iparszerű kukoricatermelő közös vállalat/ cukorrépa-termelő taggazdaságai nemcsak a déli megyékben, hanem az alföld jórészen is vetik a cukorrépat. néhány napon belül a többi üzemekben is munkához látnak a vetőgépek, mivel a talaj hőmérséklete eléri a 2-3 celsius-fokot, a tapasztalatok ugyanis bebizonyították, hogy a késői vetés termés kiesést okoz, mert a melegebb talajban a gombák és baktériumok károsítják a csirázó növényt. mindenütt nagy gondot fordítanak a jó magágy előkészítésére. a cukorrépa magjának 8-10 nap alatt földbe kell kerülnie. a gyorsaságot azonban nem a gépek sebességének fokozásával érik el, mert ez rontaná a minőséget, hanem úgy, hogy jó munkaszervezéssel és kiszolgálással maximálisan kihasználják a munkaidőt. a rendszer 47 cukorrépa-termelő taggazdasága a tavalyi 12.000 hektárról az idén 14.500 hektárra akarja növelni vetésterületét. /mti/

-.-

bb.26. megyei regionális vízmű épül a rábaközben - vízügyi tervegyeztető tárgyalás győrt

cser/st/mné/zsu ie

1981. március 25.

győr-sopron megye a vi. ötéves tervben több mint 800 millió forintos vízügyi beruházásban részesül. még ebben az évben megkezdődik az egyik legjelentősebb program, a megyei regionális vízmű építése - közölték szerdán győrt, az országos vízügyi hivatal és a megye vezetőinek tervegyeztető tárgyalásán.

/folyt.köv./

13.55/zsu

14.30/ta

-16-

bb.26./megyei ... folyt./zsu

a fejlesztés fő célja, hogy a rábaközben feltárt új ivóvíz forrásokkal távlatilag is megoldják sopron ivóvíz-ellátását, a város térségében ugyanis már nincsenek szabad vízkészletek. a távvezetéken sopron 1984-től naponta 5.000 köbméter ivóvizet kap. a későbbiekben a vízmű a távvezeték mentén lévő városokat és községeket is ellátja ivóvízzel. foglalkoztak a megbeszélésen a szennyvíztisztítási programmal is, és hangsúlyozták, hogy előtérbe kell helyezni az olcsóbban megépíthető, kisebb kapacitású szennyvíztisztítók létesítését. a közeljövőben fertődön és abdán építenek ilyen tisztítóműveket, és megvizsgálják annak lehetőségét, hogy hasonlókat telepítsenek győr külső kerületeiben is. /mti/

-.-

bb.27. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. március 25.-én 14.00 óráig

gw ie

1981. március 25.

1. együttműködő gyárak /1.sz.fav/
2. hat ipari szövetkezet szerződése /2.sz.fav/
3. a megrendelőkkel együtt tervezik a butorokat
4. új szakmunkásképző intézet épül pécsen
5. kifutottak kotróhajók a velencei-tóra
6. gyarapodott a nemesvadállomány borsodban
7. nyáron naközis tábor - ősszel-tavasszal turista szálló
8. néb-vizsgálat zuglóban
9. gyarapítja gyűjteményét a színháztörténeti-tár /3.sz.fav/
10. energiatakarékos technológiák
11. primörtelepek az algyői olajmezőn
12. embert kímélő rakodógépek
13. hazai olajadalék kétütemű autókhoz
14. 300 esztendőszé vázlatkönyvet találtak
15. készülnek az új kollektív szerződések /5.sz.fav/
16. pisztráng halászat fémtartályokban /4.sz.fav/
17. videótechnika a pedagógusképzésben
18. benke valéria köszöntése /6.sz.fav/
19. nyelvjárás-kutatási tanácskozás /7.sz.fav/
20. időjárás
21. felavatták bartók béla emlékművét budapestben
22. zavartalan ünnepi ellátás
23. swissair sajtótájékoztatója
24. fogadás
25. vetik a cukorrépat
26. vízügyi tervegyeztető tárgyalás győrt
27. hírjegyzék

/mti/

14.13/gw

14.40/ta

- 17 -

bb.28. rugalmasság az építőiparban

t/mg/s/sl/zsu ie

1981. március 25

átalakul az építési piac, a viszonylag szűkös beruházási lehetőségek következményeként már napjainkban is tapasztalható, hogy nem az építetők versenyeznek a kivitelezői kapacitások megszerzéséért, hanem a kivitelezők a megrendelésekért. új helyzet, új gondok - ezekről rendeztek ankétot szerdán az építéstudományi együletben.

a logika azt diktálja - hangzott el egyebek között -, hogy az új helyzetben a megrendelők járnak jól, hiszen a kivitelezők mindent megtesznek majd azért, hogy alkalmazkodjanak a beruházók igényeihez. csak hogy az új helyzetben sem minden kivitelezőknek adatik meg a lehetőség a rugalmasságra, az építőipari munka ugyanis az elmúlt években erősen szakosodott, s a speciális technológiákat nagyon költséges és nem is mindig lehetséges másikkal felváltani. előfordulhat, hogy azoknál az építőipari vállalatoknál, szövetkezeteknél, ahol speciális felszereléseket, szakismereteket, technológiákat alkalmaznak, nem tudják kielégíteni a megrendelő igényeit, ezért fura módon a munkahiány mellett a kapacitáshiány is jelentkezik. mi a megoldás? egyebek között az - hangzott el - hogy a megrendelők csakis a készterméket, például az irodaépületet vagy az üzletházat rendeljék meg, a kivitelezési terv elkészítését pedig az eddigi gyakorlattól eltérően, bízzák a kivitelezőre. egy üzletház készülhet könnyűszerkezetes, vasbetonos, vagy éppen hagyományos szerkezettel. a beruházónak végtére is az üzletház elkészülte a fontos, nevezetesen a műszaki, gazdasági kívánalmak teljesülése, a határidők betartása, hiszen ezek tükrében értékelik a költségek alakulását is. elképzelhető, sőt nagyon is valószínű, hogy ha a megrendelő a technológia kiválasztásában kompromisszumot köt, nem jár rosszul, a kivitelezők viszont mindenképpen munkához jutnak. /mti/

-.-

14.10/zsu

-18-

14⁵⁰
3P

15.

bb. 30. tölésszivárgás és csurgás ellen védekeznek - 6500 hektárról távolították el a belvizet

ö/sb/tób/kör/rj ie

1981. március 25.

a folyamatos apadásnak megfelelően a duna középső és alsó szakaszán is megszüntették szerdán az elsőfoku árvízvédelmi készültséget, mert a víz már nem fenyegeti a gátakat és a legtöbb helyen a folyó ismét visszahúzódott medrébe. a tiszta gátjai viszont még mindig sok vizet tartanak, főként tiszadorogma és tiszafüred között, ahol szerdán tetőzött a folyó árhulláma, s alig 60 centiméterrel maradt el az 1970. évi nagyáradás idején mért maximumtól.

a tiszta és a körösök vízrendszerében az utóbbi 24 órában nem volt számottevő csapadék, s így valamennyi mellékfolyón folytatódott az apadás. a fekete-körös melletti mályvádi árvízi szükség-tározóból egy nap alatt hárommillió köbméter vizet - ezzel eddig összesen 48 millió köbmétert - vezettek el, s így most már a másfél métert is meghaladta a tározó vízének apadása. a megáradt folyók mentén változatlanul nagy erő, megközelítően 6800 ember vesz részt a védekezésben és a megerősített figyelőszolgálatban, összesen 1751 kilométer hosszú védvonalon. a vízzel régóta áztatott gátaknál töltésszivárgás és csurgás ellen védekeznek. a gátak tetején megkezdték a nehéz szállítóeszközök és munkagépek kerekeitől felszabdalt töltéskorona helyreállítását, hogy ezeknek az utaknak a rendbehelyezésével megkönnyítsék a munkájukat segítő 706 szállítójármű és 220 munkagép közlekedését. a készültségben őrzött védvonalak nagyobb részén, összesen 1080 kilométer hosszú szakaszon dolgoznak a harmadfoku készültség erői, a tiszánál tokajtól a déli országhatárig, a fekete-körös balpartján és a hortobágy-berettyócsatorna gátjain. a marosnál - amely négy nap alatt 80 centiméterrel apadt - a másodfoku árvízvédelmi készültséget elsőfokúra mérsékeltek, bár a törkolati szakaszt makóig visszaduzzasztja az áradó tiszta vize.

nagy erők dolgoznak még a belvizzel borított területek víztelenítésén, az időjárás is kedvezett munkájuknak, hiszen a vártnál kevesebb, ugyyszólván említésre sem méltó csapadék hullott, s nem rontotta a szivattyúzás hatékonyságát. a belvizcsatornáknak is bőségesen jut még hely a lecsapolt víz befogadására. a vízügyi igazgatóságok 117 szivattyútelepe és 122 hordozható szivattyúja másodpercenként 320 köbméterrel apasztja a belvizet. így az utóbbi 24 órában 6500 hektárt víztelenítettek, de megállás nélkül folytatják a munkát, hiszen még mindig 93.500 hektárt borít a belvíz, s ebből 21 ezer hektár a bevetett terület. /mti/

-.-

15.50 rj

-19-

16³⁰
3P

17.

bb. 29. ülést tartott az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága

t/ma/rj bc ie

1981. március 25.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

hajnalonta naponta majd másfélmillióan szállnak magyarországon vonatra, buszra, hév-re, hogy eljussanak munkahelyükre, vagy az iskolába, ingázók, bejárók - így fogja őket egy seregbe a jelző, amely nem szól arról, hogy életkörülményeiket, a közérzetüket mennyire meghatározza a közlekedés milyensége. az országgyűlés építési és közlekedési bizottsága szerdán az országházban megtartott ülésén ezt a témát, vagyis a városkörnyéki, elővárosi forgalom helyzetét és továbbfejlesztésének feladatait tűzte napirendjére.

a tanácskozáson - amelyen sas kálmán elnökölt - pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter a képviselőknek adott tájékoztatójában elmondotta: a máv napi 830 ezer utasának 75-80 százaléka munkát a munkába és iskolába járók adják. a bejárók gyakran és joggal panaszkodnak: didergetők a fülkék, s a köcsik, a várótermek tisztasága is sok kívánnivalót hagy maga után. kedvezőbb a kép a bejárók 72 százalékát hozó-vívő döntően korszerű volán-autóbuszoknál. az elmúlt néhány esztendőben kényelmesebb, gyorsabb ikarus-okat állítottak a lakosság szolgálatába, s - a tanácsokkal karöltve - 100 pályaudvart, illetve fedett állomást építettek. amiről viszont az eddigi erőfeszítések ellenére sem lehet jót mondani: az utasok kiszolgálása.

a vitában, amelyben az eredményeket és a gondokat is az ország legkülönbözőbb vidékeinek mindennapos életéből merített példakal támasztották alá, sürgetően szóltak a képviselők a település- és a közlekedésfejlesztés összehangolásáról. kerényi józsef /bácskiskun megye/ - szélesebb összefüggésre rávilágítva - emlékeztetett az országgyűlés téli ülésszakára, amelyen a képviselők a városok terheinek csökkentését szorgalmazták. ez mindenekelőtt a nagyobb központokat ölelő elővárosok fejlesztésével képzelhető el, s ma már több megyeszékhelyen ösztönzik, támogatják a letelepődést a „bolygó községekben”, csak hogy ehhez - s ebben is teljes volt a bizottsági egyetértés - a város környéki településeken javítani kell az alapellátást, amelynek a közlekedés szerves része. olyannyira az, hogy a tanácskozáson meghívottként részt vett németh lajos, pécs város tanácsának elnökhelyettese ki is fejezte: a bejárók már nemcsak a munkahelyet, hanem az őket is megillető szolgáltatásokkal a várost akarják elérni. pullai árpád válaszában egyetértően megerősítette a tanácskozás alaphangját, legfőbb mondandóját jelentő észrevételeket, hangoztatva: a város környéken lakóknak a közlekedés valóban az alapellátás része, életük egyik meghatározó tényezője. ugyanakkor az is igaz, hogy a megállapítás következményeit, a járatsűrítés vagy éppen indítás terheit egy vállalat önmagában nem veheti a nyakába.

/folyt. köv./

16.00 rj

-20-

16³⁵
37

17

bb. 29. / ülést tartott... ám folyt./rj

ajánlatos viszont az olyan együttműködés, amelyen pécs és más városokban például a volán, valamint a tanácsok között, a lakosság megelégedésére kamatozott. a debreceni példát tikász elek, a városi tanács elnökhelyettese adta közre. hajdu-bihar megye székhelyén a közlekedési vállalat a lakosság képviselőivel együtt döntött a buszjáratok ésszerűsítéséről, a lépcsőzetes munkakezdésről, mindezt nagyobb zökkenők nélkül. a lépcsőzetes munkakezdés egyébként a fejlesztésnek az a lehetséges tárháza, amelyhez nem kell milliókat emésztő beruházás-hangsúlyozta a vitában tóth istván, a parlamenti bizottság titkára. csak hogy: e tárról már 6 évvel ezelőtt is többször esett szó a parlamentben, mégis akadnak érintettek, akik cselekvés helyett még mindig csak vitatkoznak. hogy mit lehet tenni? pullai árpád esetleges rendelet, utasítás kiadása ellen, az ésszerűség a megértő együttműködés mellett szállt sikra. persze ha az utóbbi hiányzik, akkor akad más eszköz is. az egyik településen például, ahol „lelatszáltak”, a csusztatott munkakezdést, hiába kértek újabb buszokat a zsufoltság csökkentésére...

a vitában szóba kerültek a kisebb közösségeket foglalkoztató, ám nem kevésbé fontos észrevételek is. kaszai imre /budapest/ például szóvá tette néhány, pestre bedöcögő vonat - így az esztergomi, a lajosmizsei, a veresegyházi szerelvény - lassúságát. daradics ferenc /tolna megye/ a vonatokhoz csatlakozó helyközi buszjáratok pontatlansága, s másfelől a nemtörődömség miatt bosszankodott. megesett, hogy a menetrendhez ragaszkodó, az abban megjelölt percben elinduló buszvezető miatt a késétt vasuti szerelvény utasai télen, egész éjszaka a váróteremben rostokoltak... nem véletlen, hogy a városkörnyéki forgalom fejlesztésének egyik legfontosabbteendőjeként a minisztérium az alágazatok, köztük a volán és a máv munkamegosztásának javítását, s a közlekedés egységes központi irányításának erősítését tűzte ki célul.

mindez jelzi: a legnagyobb tartalékok, s döntően a lehetőségek is, a szervezésben rejlenek, amit különösen aktuálissá tesz a tervbe vett áttérés az 5 napos munkahétre. nem kell pénz az utasok jobb kiszolgálásához, a pontosabb tájékoztatáshoz sem. a kevésbé kihasznált közületi- és bérautóbuszok gyakoribb „csatasorba”, állítása sem jelent ráfordítást, sőt a népgazdaságnak nyereséget hoz. a tartalékok kiaknázása mellett a vi. ötéves tervben a már meglévő közlekedési színvonal tartását, a várhatóan növekvő városkörnyéki igények kielégítését vágányok, peronok, aluljárók építésével a miskolci, a debreceni, a szegedi, a győri és a pécsi pályaudvar és vasuti megállók jelentős beruházásaival, villamos motorvonatok beállításával, a takarítás és a kocsimosás gépesítésével kívánják elérni. a döntések sorába kívánkozik egy régóta húzódozó, a tanácskozáson is szóvá tett ellentmondás feloldása.

/folyt. köv./

16.10 rj

-21-

16⁴⁰
37

17

bb. 29. / ülést tartott... 2. folyt./rj

több nagyobb városhoz köztük gyórhöz - csatolt kisközségek lakói panaszolták, hogy ők helyközi járatokon utazva jóval többet fizetnek az autóbuszért, mint a belvárosban lakók. a volán május 31-től 60 helységben bevezeti az egységes tarifát, ami az érintett lakosságnak évente 1.9 millió forintos megtakarítást jelent. /mti/

bb. 31. növelik a kukorica, a cukorrépa és a napraforgó termőterületét a bács-kiskun megyei mezőgazdasági üzemek

Lászt/st/ig ir 1971. március 25.

termelésfejlesztésre, felújításra az idén 2,6 milliárd forintot költhetnek a bács-kiskun megyei mezőgazdasági üzemek - jelentették be szerdán az illetékes tanácsi bizottságok együttes kecskeméti ülésén. a tehenészetek 3200, a sertéshizlaldák 9500, a juhhodályok pedig 21.000 férőhellyel bővülnek. korszerűsítik a baromfitartást s a növekvő állattállományhoz méretezik a szemesterménytárolókat, tápkeverőüzemeket. folytatják a termelési szerkezet modernizálását, javítják a rételegelőgazdálkodást. az előző évinél nagyobb területen termelnek kenyérgabonát, s növelték a cukorrépa és a napraforgó termőterületét is, a nagyüzemi gazdaságok, a növekvő állattartáshoz bővül a kukorica és a pillangósok termőterülete. mindezt azzal tudják elérni, hogy csökkentik a kevésbé gazdaságosan termelhető, a tájba nem illő növények vetésterületét.

a tanácskozáson megállapították, hogy a gazdaságok többsége pótolta az őszi elmaradt szántást. többhelyütt vetik már a zabot, az árpát, a borsót, s amint felmelegszik a talaj, munkába állnak a kukoricavetőgépek. a megfelelő műszaki felkészültséget jelzi, hogy a 125 ezer hektáryi takarmánytermő földön 12 napra programozták a tengeri vetését. a gyümölcsösökben már csaknem mindenütt termőre metszették a fákat, s mintegy 70 százalékban elvégezték a télvégi lemosópermetezést. késnek viszont a szőlő metszésével, ami annak tudható be, hogy a téli fagykár után válogatni kell az egészséges rügyeket. /mti/

- . -

16.30/ig

- 22 -

17.5
3P

bb. 32. magyar-mexikói gazdasági tárgyalások

i/be?gk/sl/ig ie

1981. március 25.

március 23. és 25. között budapesten tartotta iii. ülését a magyar-mexikói kormányközi vegyes bizottság. a felek megvizsgálták a kétoldalu kereskedelmi kapcsolatok, az ipari, mezőgazdasági és pénzügyi együttműködés helyzetét és javaslatokat dolgoztak ki a további fejlesztésre. a következő időszakban a magyar vállalatok oktatási és egészségügyi berendezéseket, szerszámgépeket, gyógyszeripari termékeket, fogyasztási cikkeket, a mexikói cégek pedig gyapotot, gyógyszeripari alapanyagokat, cipőt, ananász-konzervet, textil- és konfekcióipari termékeket, valamint különböző félkésztermékeket szállítanak. a már megvalósult gyógyszer- és szerszámgépipari együttműködésen kívül lehetőség nyílik járművek, energetikai és távközlési berendezések közös gyártására, valamint az eddig is eredményes mezőgazdasági együttműködés továbbfejlesztésére.

a mexikói delegáció, amelyet rogelio martinez aquilar külügyminisztériumi csoportfőnök vezetett, szerdán elutazott budapestre. /mti/

- . -

bb. 36. a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli

jk/bam/ig ie

1981. március 25.

a zebegény-pilismarót közötti révátkelésen a forgalom március 27-én pénteken üzemkezdettől menetrendszerűen megindul. /mti/

- . -

bb. 37. szakszervezeti küldöttség érkezett nicaraguából

sl/s/ig ie

1981. március 25.

olga avilesnek, a nicaraguai dolgozók sandista központja nemzetközi titkárnak vezetésével szerdán szakszervezeti küldöttség érkezett nicaraguából hazánkba. a delegáció megbeszéléseket folytat a magyar szakszervezeti mozgalom vezetőivel és aktivistáival, tanulmányozza a magyar szakszervezetek tevékenységét. /mti/

- . -

16.40/ig

- 23 -

17.10
3P

bb. 33. termékbemutató a győri cardo butorgyárban

mzs/rj st ie

1981. március 25.

csaknem 135 millió forint értékű butort kap a második fél-
évben a belkereskedelem a győri cardo butorgyártól - jelentették
be a gyár szerdai termékbemutatóján. gazdag választékot vonultattak
fel, s ebből a nagykereskedelem szakemberei kiválasztották azo-
kat a butorokat, amelyek júliustól az üzletekbe kerülnek.

az újdonságok között ajánlja a gyár a cardo szekrény sor disz-
léces változatát, amely a házigyári lakásokban is jól elhelyez-
hető. többféle változatban - tölgy, kőris, és mahagóni furnirozás-
sal, poliészter és matt fényezésrel - készül. hálósobák berende-
zésére szolgál a tölgy furnirozású dizzy gyártmányú család, amelynek
franciaágyát rusztikus hatású gardrobos szekrények és éjjeli-
szekrények egészítik ki. a második félévben kezdik meg az anitra
szekrény sor gyártását, ehhez akasztós szekrény és üvegajtós könyv-
szekrény tartozik. az elemekre bontható szekrény sor a butorért-
tel közösen fejlesztette a ki a cardo, s amennyiben a vevők kérik, az
elemeket külön is értékesítik. a kárpitos butorok körében új termék
a salvador ülőgarbitura. két nagyméretű telekárpitos fotelből és egy
kanapéból áll. különféle plüss szövetekkel, illetve valódi bőrrel be-
vonva kerül forgalomba. új fajta szőlőbutor a wagner enevézésű
nyolcszögletű dohányzóasztal. tölgyfurnirozással, kétféle magasság-
ban, natur és pácolt változatban gyártják. /mti/

bb. 34. kitüntetés

jk/rj ál

1981. március 25.

az elnöki tanács anda jános nyugállományú rendőrezredesnek
- munkássága elismerésül - 60. születésnapja alkalmából a szo-
cialista Magyarországért érdemrend kitüntetést adományozta.
/mti/

bb. 35. elutazott dr. fred sinowatz osztrák alkancellár

gk/rj bc ál

1981. március 25.

szerdán soproni látogatással ért véget dr. fred sinowatz
osztrák alkancellár, közoktatási és művészeti miniszter négy napos
magyarországi látogatása. az osztrák alkancellárt magyarországi tar-
tózkodása során fogadta lázár györgy, a minisztertanács elnöke és
aczél györgy miniszterelnökhelyettes. vendéglátójával, pozsgay
imre művelődési miniszterrel a kétoldalu tárgyalások során áttekin-
tették a két ország kulturális és közoktatási kapcsolatainak hely-
zetét, s megvizsgálják az együttműködés további fejlesztésének lehe-
tőségeit. /mti/

16.50 rj

-24-

17⁴⁵
3P

bb. 38. embargó: 18 óráig !

üdvözlő távirat a görög köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvö-
zölte konsztantin karamanlisz köztársasági elnököt a görög köztár-
saság nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

bb. 39. embargó: 18 óráig !

üdvözlő távirat

e/ve/bc/ig ál

1981. március 25.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és lázár györgy,
a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölték ziaur rahman
elnököt és shah azizur rahman miniszterelnököt a bangladesi
népi köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség napja alkal-
mából. /mti/

bb. 40. lakásgazdálkodás angyalföldön, építkezés csepel város-
központjában - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizott-
sága

t/gi/ve/az/ig ál

1981. március 25.

az 56 ezer angyalföldi lakásból 7 ezret az elmúlt három
évben utaltak ki, és még mindig népes az új otthonra várakozók
tábora: a kérelmek év eleji megújítása után 9 ezer név maradt az
igénylési listán, a fejlődés ennek ellenére is számottevő, ki-
vált, ha a mostani helyzetet a néhány évvel ezelőttivel hasonlit-
juk össze - állapították meg a fővárosi tanács végrehajtó bizott-
ságának szerdai ülésén, amelyen egyebek között a xiii. kerületi
tanács munkáját vitatták meg, a fő figyelmet a lakásgazdálkodás-
ra irányítva.

a kiutalt lakások nagyobb részét a fizikai és a termelést
közvetlenül irányító dolgozóknak jutottak, s lényegesen javult
a többgyerekes családok helyzete. csökkent a kerületben a 45 nap-
nál tovább üresen álló lakások száma. a három évvel ezelőtti 460-
nal szemben az idén csupán 163 lakás vár új bérlőjének mielőbbi
kijelölésére. gyorsabban utalják ki a hagyatéki eljárás miatt
zárolt lakásokat, bár gyakorta gondot okoz, hogy kevés az elszállí-
tandó butorok, tárgyak huzamosabb tárolására alkalmas raktár.
angyalföldön, új lakótelepein korszerű, kényelmes lakások ezrei
épültek az utóbbi években, s épülnek most is, ám a vi. ötéves terv
inkább régebbi lakások felújítását állítja előtérbe. a kerületi
ingatlankezelő vállalat azonban - mutatott rá a végrehajtó bi-
zottság - csak akkor tud eleget tenni a nagyobb követelményeknek,
ha munkáját a korábbinál jobban, körültekintőbben szervezi meg.
/folyt.köv./
17.05/ig

- 25 -

17⁴⁵
3P

bb.40. /Lakásgazdálkodás 1. folyt./ig

megvizsgálta és jóváhagyta a végrehajtó bizottság a cse-
peli városközpont ötödik építési ütemének beruházási programját,
amelyet az eredeti elképzelésekhez képest időközben némiképp mó-
dosították, az indokolatlan bontások elkerülése, az aránylag
jó állapotú házak megóvása szükségessé tette, hogy az építkezé-
si területet 40 hektárról 34 hektárra korlátozzák, így csak 1065
lakás felszámolása vált szükségessé, ezek helyén több mint 3 ezer
új otthont építenek, melyek közül az elsőkre már jövőre beköltöz-
hetnek lakóik, eddig 656 lakást szanáltak, s 1982-ig kerül sor a
továbbiakra.

a lakások zöme kétszobás lesz, átlagos alapterületük
pedig meghaladja az 54 négyzetmétert, a lakótelepen összevont
nevelési központ is épül, amelyben 24 tanterem, 200 személyes
óvoda, 100 személyes bölcsőde kap helyet, emellett mintegy 2
ezer négyzetméter jut majd a negyedben a kereskedelmi és a szol-
gáltató egységnek.

a végrehajtó bizottság végül úgy döntött, hogy a xi. kerü-
leti nagyszőlős utca nevét megváltoztatja, s szirmai istvánról,
a munkásmozgalom egykori kiemelkedő harcosáról nevezi el./mti/

- . -

bb.41. új vöröshagymafajták és fajtajelöltek

lász/st/ig ál

1981. március 25.

öt új nemesítésű hazai vöröshagyma fajtán kívül további
négy fajtajelölt vár elszaporításra - közölték szerdán a zöldség-
termesztési kutató intézet vöröshagyma témabizottságának
makói ülésén, az újdonságok egyrésze a frissen fogyasztott cse-
megehagymák választékának bővítését szolgálja, ilyen például a
közép- és sötétlila tétényi rubin, ajánlják a termelőknek a té-
nyei áttelelő pórégymát is, a fajtajelöltek - a favorit,
a makói fehér, a glóbusz és a makói arany - ipari felhasználás-
ra és téli tárolásra is alkalmasak, a tanácskozáson megállapodtak
abban, hogy a fajtaválaszték növelése mellett megőrzik a világhírű
makói vöröshagymát, szelekcióval, nemesítéssel gondoskodnak a
fajta fenntartásáról, a termelési rendszerek feladata lesz, hogy
megoldják a növény komplex termelését a vetőmag, illetve dughagy-
ma-előállításától a végtermékig, az ezzel járó többletköltségek a
jó értékesítési lehetőségek révén megtérülnek. /mti/

- . -

17.20/1g

- 26 -

18²⁵/_{3P}

BT

bb.42. vitaest a dél panaszáról a fővárosi művelődési házban

i/ár/s/bc/ig ál

1981. március 25.

a televízió monitor-sorozatának nemrég sugárzott program-
járól, a dél panasz címeű műsorról vitaestet rendez március 27-
én a fővárosi művelődési ház tv klubja, a beszélgetés meghívott
vendégei - balogh andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi
osztályának munkatársa, kalmár györgy, a televízió munkatársa és
szentes tamás a marx károly közgazdaságtudományi egyetem profesz-
szora - az adásban felvetődött kérdésekre részletesebb választ ad-
nak az érdeklődőknek. /mti/

- . -

bb.43. magyar-szovjet gazdasági cikksorozat

t/cs/bc/ig ál

1981. március 25.

a szovjet export, a szovjet külkereskedelmi szervezetek
folyóirata a következő, áprilisi számában - a lap történetében
először - olyan cikksorozat jelenik meg a magyar-szovjet gaz-
dasági kapcsolatokról, amelyet magyar és szovjet újságírók közö-
sen készítettek, ebből az alkalomból alekszandr petrovics mer-
kulov, a folyóirat főszerkesztője szerdán sajtótájékoztatót
tartott a szovjet kultúra és tudomány házában.

a szovjet export kilenc - orosz, magyar, cseh, lengyel,
német, finn, angol, francia és spanyol - nyelven, kéthavonta 30
ezer példányban jelenik meg, a lap 64 színes mélynyomású oldalán
rendszeresen beszámol a szovjet gazdaság eredményeiről, a tudomá-
ny és a technika legújabb vívmányairól, a kgst-országok közötti
gazdasági integráció kérdéseiről, a kelet-nyugati kapcsolatokról,
az áprilisi számban a szovjet műszerek gyártásáról és exportjá-
ról, a magyar műszer- és gépgyártással megvalósuló integráció
elmélyítéséről, szovjet licencekről is közölnek interjúkat, ri-
portokat, a folyóirat szerkesztői azt is tervezik, hogy a később-
biekben havonta és 50 ezer példányban jelentetik meg a szovjet
exportot. /mti/

- . -

bb.44. a fővárosi vízművek

i/gi/ve/bc/ig ál

1981. március 25.

értesíti a lakosságot, hogy március 26-án 7 órától előrelátha-
tólag 16 óráig a ix. kerületben az üllői út - ferenc körút -
mester utca - hámán kató utca által határolt területen a bo-
ráros tér átépítésével összefüggő vízhálózati munkálatok miatt
csökken a hálózati nyomás, emiatt előfordulhat, hogy a felső
emeleteken nem lesz víz.

a munka idejére a lakosság türelmét, megértését kéri a
fővárosi vízművek. /mti/

- . -

17.40/1g

- 27 -

18³⁰/_{BP}

BT

bb.46. felhasználható: 19 órától !

hangversenyek, ünnepek, kiállítások a bartók centenárium alkalmából

ö/st/mné/ig ál 1981. március 25.

bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából szerdán az országban számos helyen rendeztek hangversenyeket, ünnepi megemlékezéseket, több kiállítást nyitottak meg. a kecskéméti zenei hetek a szakszervezetek megyei tanácsának művelődési házában rendezett bartók hangversennyel vette kezdetét. vácsott az állami zeneiskola hangversenyén, amelyen helybeli zenekarok, kórusok és szólolisták mellett fellépett lehotka gábor orgonaművész is, bejelentették, hogy a zeneiskola felveszi bartók béla nevét. székesfehérvárott a vörösmarty színházban megtartott ünnepi kórushangversenyen bartók vokális műveiből adtak elő. szegeden a dóm téri panteonban ünnepélyesen megkoszorúzták bartók béla szobrát és este a lenin körúti hangversenyteremben műveinek előadásával emlékeztek a nagy zeneköltőre.

mintegy félszáz grafikai alkotás idézi fel bartók béla emlékét azon a kiállításon, amelyet budapesten nyitottak meg a rajk lászló utcai duna galériában. a tárlaton 14 grafikusművész munkái szerepelnek. bartók emlékkiállítás nyílt borsodszirákon, abban az északmagyarországi községben, ahonnan a zeneszerző ősei származtak, valamint debrecenben a művelődési központban. /mti/

bb.47. felhasználható: szerdán 18.30-tól

ülést tart a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

z/ig ál 1981. március 25.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését március 26-ra összehívták. a politikai bizottság a nemzetközi helyzetről szóló tájékoztató és a belpolitikai élet időszerű kérdéseinek megvitatását javasolja a központi bizottságnak. /mti/

18.00/ig

- 28 -

18⁴⁰
3P

19.

bb.48. felhasználható: 19.30 órától !

nívódíjat kapott a mikroszkóp szinpad műsora

i/ár/mm/bc/ig ál 1981. március 25.

a művelődési minisztérium nívódíjban részesítette a mikroszkóp szinpad hogyan? tovább!! című közéleti kabaréműsorát, amelyet marton frigyos rendezésében tavaly mutatott be a társulat. a nagysikerű műsor 100. előadására szerdán este - vendégjátékként - a budapesti pataky istván művelődési központban került sor. /mti/

bb.49. tanácskozás a főváros kereskedelméről

z/ig/ ál 1981. március 25.

szerdán a budapesti pártbizottságon dr. maróthy lászlónak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. szlameniczyk istván, a szövetség elnöke részvételével megbeszélést tartottak, amelyen áttekintették a fővárosi kereskedelem és idegenforgalom alakulását az elmúlt esztendőben. megállapították, hogy a lakosság áruellátása, alapvető élelmiszerekből kiegyensúlyozott, iparcikkekben kielégítő volt. megállapodtak a vi. ötéves tervidőszak közös tennivalóiban, hangsúlyozták, hogy továbbra is fontos feladat a megfelelő áruellátás biztosítása, a fogyasztói érdekvédelem erősítése, a hálózatfejlesztés, a kereskedelmi dolgozók helyzetének javítása, az idegenforgalmi fogadókészség, és a programok bővítése. kiemelt figyelmet fordítanak a kereskedelem termelést szervező tevékenységére, az olcsó fogyasztási cikkek kínálatának javítására, az árpolitikára, a minőség biztosítására. /mti/

bb.50. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

változékony, enyhe idő

előrejelzés az ország területére csütörtök estig: változóan felhős idő várható, szórványosan esővel, záporral, egy-két helyen zivattal. időnként megélénkül, elsősorban a dunántúlon helyenként megerősödik a délnyugati, déli szél. a hőmérséklet holnap kora délután általában 17-22 fok között lesz. /mti/

18.20/ig

- 29 -

19¹⁵
3P

19.

bb.45. mai magyar grafikai galéria nyílt balmazújvároson

szü/st/ig ál

1981. március 25.

ujabb kulturális létesítménnyel gazdagodott a hortobágy-széli nagyközség, balmazújváros: szerdán megnyitották a mai magyar grafikai galériát. a galéria alapítását a nemrégiben elhunyt csuhány kálmán grafikusművész kezdeményezte műveinek odaajándékozásával. példája nyomán még további 30 művész járult hozzá alkotásaival a balmazújvárosi galéria létrehozásához. /mti/

- -

bb.51. emlékhangverseny bartók béla születésének 100. évfordulóján

t/ár/s/ig ál

1981. március 25.

a magyar és az egyetemes kultúra kimagasló alakja, a világ zeneirodalmának korszakos hatású alkotója, bartók béla születésének 100. évfordulóján, szerdán este emlékhangversenyt rendeztek a liszt ferenc zeneművészeti főiskola nagyszínház termében.

a bartók béla emlékbizottság ünnepi estjén részt vettek:

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, a bartók béla emlékbizottság elnöke, maróthy lászló, a budapesti pártbizottság első titkára, óvári miklós, a központi bizottság titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai. jelen voltak a bartók béla emlékbizottság tagjai, politikai, társadalmi és kulturális életünk kiemelkedő személyiségei. ott volt bartók béliáné pásztory ditta, valamint ifjú bartók béla. az ünnepségen részt vettek a budapestre akkreditált diplomácia képviselői is.

a diszünnepségen beszédet mondott aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese.

x x x

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsájtjuk aczél györgy beszédét, amely feloldásig embargós.

/folyt.köv./
19.00/ig

- 30 -

20³⁰
3P

bb. 51. / emlékhangverseny... 1. folyt./rj

tisztelt ünneplő közönség!
barátaim, itthon és a nagyvilágban!

akik most tiz; százmilliónyian a rádiók, televíziók segítségével együtt ünnepelnek velünk.

bartók bélára emlékezünk, aki 1940. őszén e terem falai közt bucsuzott szülőhazájától, mert úgy érezte, hogy csak így maradhat hű önmagához, népéhez, eszméihez, eszményeihez. kora legnagyobb zeneszerzője, az előadóművész, a tudós, a nevelő utolsó hazai hangversenye végén, amikor a lámpák fénye kialudt, lehajtotta a toronyra fedelét; százak voltak tanúi megrendítő bucsujának.

tiz évvel korábban nagy értője, tóth aladár arra figyelmeztetett: „szavunk nem lehet hangos ünnepi aktus, hanem csak tolmácsa annak, amiről az 50 éves bartók körül a némaság,, beszél. ez a némaság a magányos, de mégsem egyedülálló szembeszegülőnek szól, annak aki halhatatlanként tért vissza szellemével és személyével. új magyarországi ünneplima nagy zenész fiát, országnyivá tágul ez a terem, őt világrésszé bővül és velünk együtt milliók köszönnek neki, köszöntik őt, százesztendő fiatal kortársunkat, gyermekeink, és unokáink kortársát.

akár egy ember, egy nemzet is jelenét kutatja és jövőjére tekint, azt formálja multjára emlékezve. bartókot ünnepeljük. szavakkal el nem mondható, közös emberi dolgaink megszólaltatóját, mégsem erről akarok beszélni, nem is tudnék, amit ő a zenetörténet számára jelent. arról szólnék, mit jelent nekünk bartók és a bartóki mű szelleme.

kevés név volt és van történelmünkben, amelyet, ha bárhol kiejtenek a világon, oly egyértelműen idézné föl magyarországot, mint az övé.

zenéje ma már az egész emberiségé, de a zeneszerző a mi népünk szülötte, és mi most azt vizsgáljuk, műve mit mond magyarországnak, a ma élő, a jövő nemzedékeknek. és mert zenéje elszakíthatatlan a világtól, róla szólva az emberiség igazi, jobbik részéhez kötődünk magunk is. bartók zenéjét és emberségét nem lehet szétválasztani, benne élet és mű tökéletes egységként élnek.

/folyt.köv./
19.45 rj

-31-

21²⁵
3P

gyermekként nézi az ezer évét ünneplő magyarországot, ifjúként a milleneumi ünnep hazug diszletei és jelmezei mögé látva felfedezi a nép elnyomatását, a vad „magyar ugart”, már tudatos humanistaként éli át az első világháborút, majd 1918-ban fellélegzik és az 1919-es tanácsköztársaság zenei direktóriumában soha meg nem tagadott szerepet vállal. mindvégig keményen elutasítja a horthy-rendszer barbárságát, a népeket egymásra uszító sovinizmust, nem alkuszik meg a népelnyomó hatalommal, szigorúan és gyűlölettel nemet mond a fasizmusnak. 1931-ben írja önmagáról, a sokat idézett szavakat: „az én igazi vezéreszmém a népek testvérré válásának eszméje, minden háborúság és minden viszály ellenére, ezért nem vonom ki magam semmiféle hatás alól, eredjen szlovák, román, arab vagy bármiféle más forrásból. földrajzi helyzetem következtében a magyar forrás van hozzám legközelebb, ezért műveimben a magyar hatás a legerősebb, és mert alkotásaiban valóban megszólalnak a népek dallamai nemzetgyalázónak kiáltják ki őt, kora legnagyobb magyar muzsikuskát, szemére vetik, hogy több román, szlovák népzenei anyagot gyűjtött és dolgozott föl, mint magyart. válasza a vádakra: hogy a faji tisztátalanság, csak javára válik zenémnek, ezért mondták az ország fasiszta vezetői hazafiatlan kutmérgezőnek, a társadalmi, az emberi haladást valló nagy művészek találkoznak; legmélyebb gondolatok és szenvedélyek együtt vannak náluk, mert ők tudói és elmondói a fájdalomnak, az igazságtalanságok okozta szenvedésnek, de tudói és elmondói a velük szembeszegülő elpusztíthatatlan erőnek. közös bennük, hogy szembenéznek és szembeszállnak a barbársággal. életutjukban ezért találunk azonos vonásokat. műveiknek millió értetlenség, ragalom és acsarkodás ellenére kellett utat találniuk a néphez, de összeköti őket a kisémmizettség elleni tiltakozás és az emberi szabadság, méltóság védelmezése.

igy emlékeztünk petőfire, aki arra figyelmeztetett, hogy a nemzet és a világ népeinek szabadsága elválaszthatatlan. megidéztük adyt, aki szenvedéllyel mutatta fel az embert az embertelenségben, ünnepeztük józsef attilát, aki tudta, hogy egyszerre kell átalakítani a termelőerőket odakint és az ösztönöket idebent, és olyan rendet kívánt, amelyet a szabadság hoz a világra, és a szikár, szigorú és meg nem alkuvó bartók a zene egyetemes nyelvén ezt mondja el a xx. századi embereknek, a xx. század roppant szenvedéseit, de felmutatja a rosszal szembeszegülő ember erejét, végső legyőzhetetlenségét is.

műve a panasz kimondása és a bizalom szava .
műve hit az értelemben, a megérett, pontos, emberséges jövő vágya és reménye. műve vallomás az értelmetlenség, a káosz, a reménytelenség ellen. műve az elnyomás, a terror gyűlölete. műve a szabadság hite.

/folyt.köv./

20.00 rj

-32-

21 ³⁰/₃₀

műve a tiszta erkölcs és történelmi tanulság, műve a legszebb hazafiság. bartók béla nem volt kommunista, de kimondta zenéjével, hogy minden megpróbáltatást elvisélhet és legyőzhet az ember, mert van út előre, fölfelé a történelemben. ezt valljuk mi is, ez köti össze őt elszakíthatatlanul szocialista világnézetünkkel. igaza volt szabolcsi bencének, nagy zenetudósunknak, bartók az új magyarország előhírnöke volt. alkotásaiban azonosult a néppel, de elutasította a leereszkedő álnépiességet, megszólaltatta a legősibb népi dallamok anyagából századunk emberének belső világát. a bartóki zene nagy, nem rejtőzködő titka, hogy művészetté sürítette az emberiség, az ember elemi sorskérdéseit és zenéjével békévé oldotta közép-európa és a világ népeinek, nemzetekének ellentétét. így lett igazán magyar és egyben világot átfogó. goethevel született meg a világirodalom kifejezés. és, ha még nem is használjuk a szót, világzene, de kibontakozik ez bach, beethoven és bartók művészetében. a népek sorsa korunkban összekötött, és ez a művészetben nem tűrhet el elzárkózást, századunk emberéről csak a világról, a világnak szóló zene mondhat igazat. mit jelentett számára a népzene, minden nép zenéje. a népdal, amelyet ő úgy jellemez, „sokan és sokáig énekeltek, nemcsak azért tiszta forrás számára, mert ihletet merített belőle, ő a népi dallamokat ütközteti és összeszövi kora, korunk kegyetlen hangjaival. megtanulja a nép zenei nyelvét oly tökéletesen, hogy úgy használja, ahogy a legnagyobb költők az anyanyelvüket. /példája ennek a román szövegek alapján alkotott cantata profana, az ember csillapíthatatlan szabadságvágyának remekműve./ bartók a népzeneben az együtt élő, összetartozó közösséget alkotó, dolgozó emberek hangját kereste és találta meg, tudta bármilyen szokatlan és új a valóban eredeti mű, nem szakíthat mindazokkal az élményekkel, amelyek a közösség életéhez, közös emlékezetéhez köti. mert különben nem talál utat az emberhez, az emberek elméjéhez, szívéhez. nincs művészet, ahogy más létfontosságú alkotó tevékenység sincs, ujtás és hagyomány együttese nélkül. de egy műben nem lehet minden új és mint a legnagyobbak, ő sem csak formai ujtó volt, felfedezője, kimondója kora új emberi tartalmainak. hagyomány és ujtás művészetében szerves, szétválaszthatatlan egységet alkot.

ma, amikor a világban és nálunk akadnak, akik elutasítják a művészetben is legszebb hagyományainkat, és az értelmet, emlékezzünk rá, hogy személyében művész és tudós egyesült és azt hirdette, hogy a megújító művészet lényege hűség a tiszta multhoz, és értelem nélkül nincs művészet, csak csalás. kikerülte a hazug romantikát, az érzélgősség tévutját éppúgy, mint a rideg érzéketlenséget. nem szolgált hamis idillt, de nem adta át magát a zagyva, pusztító mindent tagadó kísértésnek sem. a csodálatos mandarinjában a hős háromszori megöletése és megújuló élettereje az emberi szenvedély győzelmét jelképezi, a minden értéket lealjasító brutalitással szemben, és azt is, hogy nem halhatunk meg, még dolgozunk van a földön.

/folyt.köv./
20.15 rj

-33-

21 ³⁵/₃₀

a fából faragott királyfi zenéje azt hirdeti, hogy a legtökéletesebb fabábu vagy gépi szerkezet sem pótolhatja az eleven emberi szépséget. a kékszakállu herceg várában az igazság kutatásának veszélyeit is vállaló szenvedélyt fogalmazza meg.

élete utolsó korszaka arra az időre esett, amikor a század másik nagy humanistája, thomas mann regényében egy olyan modern zeneszerzőt formál meg, aki minden bizalmát elvesztette abban, ami emberi, visszavonja, megtagadja beethoven ix. szimfóniáját.

bartók hitt a jövőben ezért megalkotta saját ix. szimfóniáját. a nem helyett, az igent mondta az emberiségnek. olyan zenét teremtett, amely emberszeretettel és részvétellel foglalta egybe az egyén és a történelem mélységeit és magasságait, éjszakáit és nappalait. nem az az optimista, aki a sivar télbe tavaszt hazudik, hanem aki tudja, hogy a legzordabb időben is küzdeni kell és dolgozni és tudja, hogy a természetben a tél után tavasz jön, de a történelemben csak küzdelem árán és nem magától jön a tavasz. ő, aki a fasizmus előestéjén a történelmi alvajárás ellen emelte fel művészi szavát, torkonragadó figyelmeztetésül, most, miután az emberiség részese lett már minden iszonyatnak, arra tanít, hogy kiküzdhető, közös akarattal megvalósítható az emberi élet harmóniája. ezt a tanítását ma és holnap is meg kell értenünk és értetnünk. meggyőződését töretlenül őrizte, örök küzdő maradt, pedig hányan, és hány oldalról támadták vállalt életszeretét, bizalmát, a létezés szépségeit. a zür-zavar megszállottai elnevezték megalkuvónak, az erőszakolt derűt számukra kérők üres formalistának kiáltották ki. művészi, emberi magatartásából minden mai alkotónak is van mit tanulnia. mert ő a legnagyobb ujitó, sohasem magáért az ujitásért fogalmazott másképpen, hanem mindig azért, mert gyökeresen újat akart mondani. a játék sem volt idegen tőle, de művészetét mindig a felelősség és a komolyság jellemezte, műveiben nincs felesleges, amit mondott, mindig teljes emberségével mondta, és életével volt annak hitelesítője. de vajon érthető-e zenéje? érthetik-e, akikért művészetével perbeszál, érthetik-e akikért művészetével harolt? megértésre teremtett, értelmes zene ez, de első hallásra nem is könnyen befogadható. mert kérihetetlen szembesítő volt, hogyne lenne hát műveiben, zaklató, gyötrelmes, felkavaró, tragikus hang, hiszen mérhetetlen sok embertelenség, elnyomás, gyilkos és öngyilkos indulat rázta meg azt a kort a hamis tudat és az öncsalás vonult az értetlenség menedékeibe, e bátor zene szembesítő igazsága elöl. de értői közt ott voltak, akik minden előítéllettől mentesen hallgatták, a munkásdalosok és az éneklő gyermekek is. nem a nép milliói okolhatók azért, hogy a multban nem nyílt meg előttük a bartóki zene teljessége, a dolgozó osztályokat tőle elzáró, elnyomó hatalom annál inkább. ő soha nem szünt meg az embereknek muzsikáló művész lenni, hatni akart a féktelen erőket, szenvedélyeket formába parancsoló zseni, soha sem önmagának alkotott és sohasem önmagáért. művei megértéséhez maga vert hidat.

/folyt.köv./
20.30 rj

21 ¹⁰/_{3P}

nagy társával kodály zoltánnal együtt alkotó éveket fordított ő is az új zenei köznyelv megtanítására, ezért is írta gyermekek számára magas, művészi igényű darabjait.

példánk, leckénk, vizsgáztatónk a 100 esztendőes bartók. példa, melyet az követ hozza hiven, aki nem hátrafordul, visszafelé néz, de vele és általa is előretekint, a jövőbe. amit elértünk nem kevés, nem is elég, soha nem is lesz az. sok buktatón mentünk át, megtanultuk, hogy új életet, új hazát építeni nem könnyű dolog. gyarapodás a gondban, töprengések, józanságban, erőfeszítésben, gazdagodás tisztességben és a mindenütt ottlévő alkotómunkában ez a dolgunk, és erre nem bartóknak, a szocializmusnak van szüksége: ennek szellemében minél többen élvezzék, értsék és szeressék nálunk bartókot, a zenét, szeressék a verset, a művészetet, a tudást. elvégezni mindazt, amit a kor és méginkább saját szocialista eszményeink követelnek tőlünk. kultúra, tudás, műveltség, művészet nélkül nem lehet, mert kell a jólét, de kell a jó élet, a szépség is. az új magyarország vállalta bartók teljes örökségét, vállalja a nemzetet a nemzetköziségben; a nép, mely nem ismerhette őt, egyre jobban ismeri, és büszke rá. az új társadalmi rend sajátjának vallja, eszméit és művészetét. nekünk, a teljesebb, gazdagabb emberi élet megteremtésén kell fáradoznunk, ha hűségesek akarunk maradni örökségéhez, saját eszményeinkhez, a szocializmushoz. a világtörténelmi bizalom nagyszerű üzenete szól utolsó nagy műveinek egyikéből. erről az alkotásról úgy tudjuk, mintegy magyarázatként mondta: „a költő szerelmet vall hazájának, de a nyers erőszak hirtelen félbeszakítja a szerenádöt, durva csizmás emberek rárontanak és hangszerét is összetörik, az ő zenéjének erejét, szépségét, igazságát nincs hatalom, amely elpusztíthatta volna és elpusztíthatná. testét visszafogta a betegség, a halál, de műve, életének emberséges tiszta példája itt él velünk. 1945-ben új magyarországunk első parlamentje tagjává választotta bartók bélát. nagyszerű érzés ma tudni, hogy nemcsak a miénk, és hogyha nem is képviselhette már népét annak nemzetgyűlésében, képviseli az egész világon. képviseli mindazok tudatában és akaratában, akik e fenyegetett világban nemcsak szeretik és kívánják az emberséget, a szabadságot, a szépet, hanem tenni is erősek érte. azért az emberiségért, emberi szabadságért, amelyet bartók zenéje kiteljesít és tanít. ...

/folyt.köv./

20.45 rj

-35-

21 ⁴⁵/_{3P}

bb. 51. / emlékhangverseny... 6. folyt./rj

mert ő úgy volt magyar, hogy az egész emberiség a teljes emberi lét gondja, vágya és öröme ott volt művészetében és úgy volt az emberisége, hogy minden műve magyarként is világít. örökségünk hűségben, tisztességben és tisztaságban szocialista hazánk öröksége, életéért, zenéjéért, ezért mondunk ma neki főhajtván köszönetet.
/folyt.köv./

bb. 52. kevesebb hatóságilag kötelező szabvány-tanácskozás a mtesz-ben

t/mg/ve/sl/rj ál

1981. március 25.

kevesebb hatóságilag kötelező szabvánnyal a jó minőségért - ez volt a motója a mtesz szerdai szabványügyi tanácskozásának, amelyen süttő kálmán, a magyar szabványügyi hivatal elnökhelyettese tartott előadást a szabványosítás és a minőségszabályozás új irányairól.

elmondta, hogy hazánkban csaknem 11 ezer országos szabvány van életben, ezeknek tavalyelőtt még a 35 százalékuk volt a hatóságilag kötelező műszaki szabályzat, de ezt a számot az idei évre már 10 százalékra csökkentik. ez azt jelenti, hogy a szabványok 90 százalékánál - melyek általában nem fogyasztási cikkekre vonatkoznak és jobbra részkérdésekre adnak műszaki előírásokat - a vállalatok eltérhetnek a szabványtól. a kötelező előírások csökkenésében már megmutatkozik az a törekvés, amely szerint úgy kell korszerűsíteni a műszaki előírások rendszerét, hogy növekedjen a vállalatok önállósága és döntési köre. azaz, ahol lehet, a vállalati érdekeltségen keresztül hassanak a jó minőségű termékek gyártására, mert ez hatékonyabb módszer, mint a kötelező előírás. a vállalatok kisebb kötöttsége azonban nem jelenti azt, hogy a fogyasztók végül is rosszul járnak. az élet, a környezet, a vagyon és az egészség biztonságát érintő területeken, valamint az alapvető fogyasztási cikkeknel a jövőben is a hatóságilag kötelező műszaki előírások maradnak érvényesek.

/folyt.köv./
20.55 rj

-36-

21.50
3P

bb. 52. / kevesebb hatóságilag... 1. folyt./rj

elhangzott az is, hogy a szabványügyi hivatal éppen a napokban kapott megbízást a kormánytól, hogy vizsgálja meg a hazai minőségszabályozás helyzetét és dolgozzanak ki programot a továbbfejlesztésére. a minőségfejlesztésnek fontos eleme a korszerű szabvány. ezzel kapcsolatban sok bírálati érte a hivatalt, hogy túl szigorúak a magyar szabványok, akadályozzák a kereskedelmet és az importot tavaly felülvizsgálták valamennyi magyar szabványt és összehasonlították a nemzetköziekkel. kiderült, hogy a magyar szabványok néhány kivételével - szervesen illeszkednek a nemzetközi és a kgst-előírásokhoz. ugyanezt tették a minisztériumok is és ma már elmondható, hogy az országos és az ágazati szabványok között nincs ellentmondás. a legnagyobb gond az, hogy a gazdálkodó egységekben még nem tudatosult eléggé a műszaki előírások jelentősége. sok szerződést kötnek meg úgy, hogy elfelejtjenek a minőségi előírásokra hivatkozni. hiányosak a szabványok alkalmazásával kapcsolatos ismeretek is. sokszor olyan esetben is engedélyt kérnek a szabványtól való eltérésre, amikor arra semmi szükség. ha ugyanis két vállalat a szabványtól eltérő megállapodást köt és az nem sérti más vállalat és a fogyasztó érdekeit, akkor felesleges a hosszadalmas engedélyezési eljárás. ennek tudata különösen most lesz fontos, amikor a szabványok 90 százalékánál már el lehet térni az előírásoktól. /mti/

-.-

bb. 51. /emlékhangverseny... 7. folyt./rj

ezt követően ujfalussy józsef akadémikus, a zeneművészeti főiskola rektora emelkedett szólásra. beszédében bartók életutjára visszatekintve, alkotói arcképét megrajzolva emlékeztetett arra, hogy a századforduló fiatal értelmiségi nemzedékével induló tehetséges művész élt a művelődés kitágult lehetőségeivel, túllátott hazája határain, egy tekintettel mérte fel a társadalmi és a kulturális fejlődés itthoni és nemzetközi állapotát, s az egybevetés érlelte meg benne a szükséges változtatás sürgető szándékát, ennek művészi, közéleti kinyilvánítását. bartók béla számára ez a korszak a teljes zenei felkészülés lehetőségét nyújtotta. az őt környező, polgárosodó városi műveltség - kiváltképp pozsonyban - az egyetemes zenekultúra addigi teljességét közvetítette hozzá, s ő a géniusz hallatlan fogékonyságát az elsajátítás mohóságával és szorgalmával párosította.

/folyt.köv./
21.30 rj

-37-

21.55
3P

bb. 51. /emlékhangverseny... 8. folyt./rj

- a fiatal bartók főiskolai tanulmányait nem a közeli bécsben, hanem a budapesti zeneakadémián folytatta, ezzel egyszerre kötötte további sorsát magyarországhoz, egyben a zenei világvárossá fejlődött budapesthez és a liszt ferenc hagyományait őrző zeneakadémia életéhez.

a korszerű és nemzetközi rangú, egyetemes érvényű nemzeti zene-művészet megteremtésének hivatástudatát örökölte liszt ferenc-től. ehhez a század elején felujult nemzeti függetlenségi mozgalmából kapott ösztönzést. misem természetesebb, hogy a társadalmi, politikai nézetek képviselőik különbözőségét, ellentéteit is zenei karakterek, műfaj-rétegek különbözőségében élte át. hiszen értő fül számára ezek éppoly érzékeny és biztos közvetítői az eltérő emberi felfogásoknak, állásfoglalásoknak, mint a társadalmi lét bármely más vetülete.

a továbbiakban bartók tudományos és művészi munkásságát méltatva rámutatott: - a magyar népzene paraszti rétegeiben a lángelme biztonságával ismerte fel az egyetemes zenetörténeti fejlődés egy lehetséges, akkor időszerű, új utjának ígérését, egyszersmind a nép kategóriájának új osztálytartalmát. belőle értette meg a különböző népeket összefűző, végeredményben az egész emberiséget érintő történelmi sorsproblémákat, s ezzel életre szóló alkotói, tudományos és közéleti programnak kötelezte el magát. a népzene tudományos elsajátítása soha nem jelentette számára egy múlt világ visszaidézését. éppen, mert tisztán látta a paraszti életforma eltűnésének folyamatát, azért buzdított minden erővel értékeinek tudományos megőrzésére.

ugyanígy nem különítette el soha, sem ő, sem kodály zoltán, a népzene az egyetemes zenei művelődéstől, a műzene történetének egészétől - hangsúlyozta. programjuk a korszerű zenei művelődéshez vezető utat hirdette: a cantata profana szarvas-fiainak utja nem a múltba, hanem a jövőbe, új életformába vezet. ki tudta volna jobban, mint bartók béla, a nép életének értője, hogy a zene a társadalom életfunkciói közé tartozik.

/folyt.köv./

21.40 rj

-38-

12⁰⁰
3P

bb. 51. /emlékhangverseny... 9. folyt./rj

mostanában ismét sokat foglalkoztatja közvéleményünket a népzene ápolásának, gyakorlatának problémája. eközben gyakran emlegetik a tiszta forrást, s hivatkoznak bartókra. ne feledjük azonban: ő nem azért hívta fel a figyelmet a népdal klasszikus szépségére, hogy vele az egyetemes zenekultúra egészét tagadja, vagy éppen helyettesítse. ő maga mondta: „a népi zenének csak akkor van művészi jelentősége, ha nagy formáló tehetség kezén tud a magasabb műzenébe áthatolni és arra hatni.,, bartók ilyen tehetség volt, hiszen csak a korához mért teljes zenei műveltség birtokában vehette észre a népzene és a műzene számos közös történeti, fejlődési tendenciáját. s így léphetett egyre tovább nagy alkotásainak lépcsőfokain a népi és a kortárs zene kettős pólusának szüntelen egymásra vonatkoztatásával, a művészi kifejezés legújabb eszközeinek szerves és egynemű egységbe rendezésével.

- mindent ismerni akart, minden új eszközt el akart sajátítani, amivel kortársai a zenei kifejezést gazdagították. a huszas években például egyszerre fedezte fel az ütőhangszerek és a sajátos zenei játékmódok titokzatos világát, valamint a barokk mesterek szigorú szerkesztésmódját, hogy a kettő egységbe kovácsolásával egyszersmind szélesebbre tárja és megszilárdítsa alkotói világát. minden ujnak szervesen be kellett illeszkednie zenéjének rendjébe, hogy fegyvelmezzent, a maga funkciója szerint szolgálja az egészet. így alakíthatta ki végül a zenei közlés olyan közegét, amely a legkülönbözőbb kulturák stílus- és műfajrétegeit volt képes egyetlen művészi világképbe foglalni.

- termékeny kíváncsisággal kutatta élete során mindenütt az embert a természetben és a természetet az emberben. a géniusz átélésével hatolt be kora emberi létének legsötétebb mélységeibe és legátzellelűtebb szépségeibe. zenéje ennek a világnak hű képe. a végleteket egyetlen óriási méretű kozmoszá egyesíti, olyan kozmoszá, amely egyúttal a szó eredeti értelme szerint világot is, rendet is jelent. e világkép lenyűgöző erejű megmutatása emeli őt századunk és zenetörténetünk legnagyobbjai közé - mondotta egyebek között ujfaluzy józsef.

az emlékhangverseny résztvevői a műsorban bartók kórusműveiből részleteket hallgattak meg a győri leánykar előadásában, majd a mikrokozmosz-ciklusból tolmácsolt darabokat kocsis zoltán és ránczi dezső zongoraművész. végül ugyancsak a két zongoraművész, valamint kaszás mihály és madarassy gábor, továbbá a magyar állami hangversenyzenekar- ferencsik jános vezényletével - a concerto két zongorára, ütőkre és zenekarra című művet adta elő. /mti/

-.-

21.45 rj

-39-

12⁰⁰
3P

bb. 53. a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 51. /emlékhangverseny.. hirünkben aczél györgy beszédének

e m b a r g ó j á t az alábbi javításokkal oldjuk!

az 1. folyt. utolsó bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

..magunk is. bartók zenéjét és ...

a 2. folyt. 1. bek. 1-2. sorában a szöveg helyesen:

..ünnepelő magyarországot, ifjúként a millenniumi...

a 4. folyt. 2. bek. 5. sorában a szöveg:

..az az optimista, aki a sivár télbe tavaszt...

ua. bek. alulról 8. sorában a szöveg:

..igazsága elöl. de értői...

az 5. folyt. 1. bek. 12. sorában a szöveg helyesen:

..követelnék tőlünk kultúra, , tudás..

ua. 14. sorában a szöveg helyesen:

... a jó élet, a szép élet is. az ...

ua. alulról 2. sorában a szöveg helyesen:

...érte. azért az emberségért, emberi...

/mti/

-.-

22.00 rj

-40-

22.10
BP

bb. 54. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14 órától zárásig

rj ig ál

1981. március 25.

28. rugalmasság az építőiparban
29. építési és közlekedési bizottság ülése
30. töltésszivárgás ellen védekeznek
31. növelik a termelést
32. gazdasági tárgyalások
33. termékbemutató
34. kitüntetés
35. elutazott
36. a pest megyei kishajózási
37. küldöttség érkezett
38. üdvözlő távirat
39. üdvözlő távirat
40. ülést tartott a fővárosi tanács vb
41. új vöröshagymafajták
42. vitaest
43. cikksorozat
44. vízművek
45. galéria nyílt
46. hangverseny
47. ülést tart az mszmp kb
48. nívódíj
49. tanácskozás a főváros kereskedelméről
50. időjárásjelentés
51. hangversenysorozat
52. szabványtanácskozás
53. szerk. figy
54. hirjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: koronczai emil, izsák erika, ágoston lászló

23.10/ig

- 41 -

23.20
BP